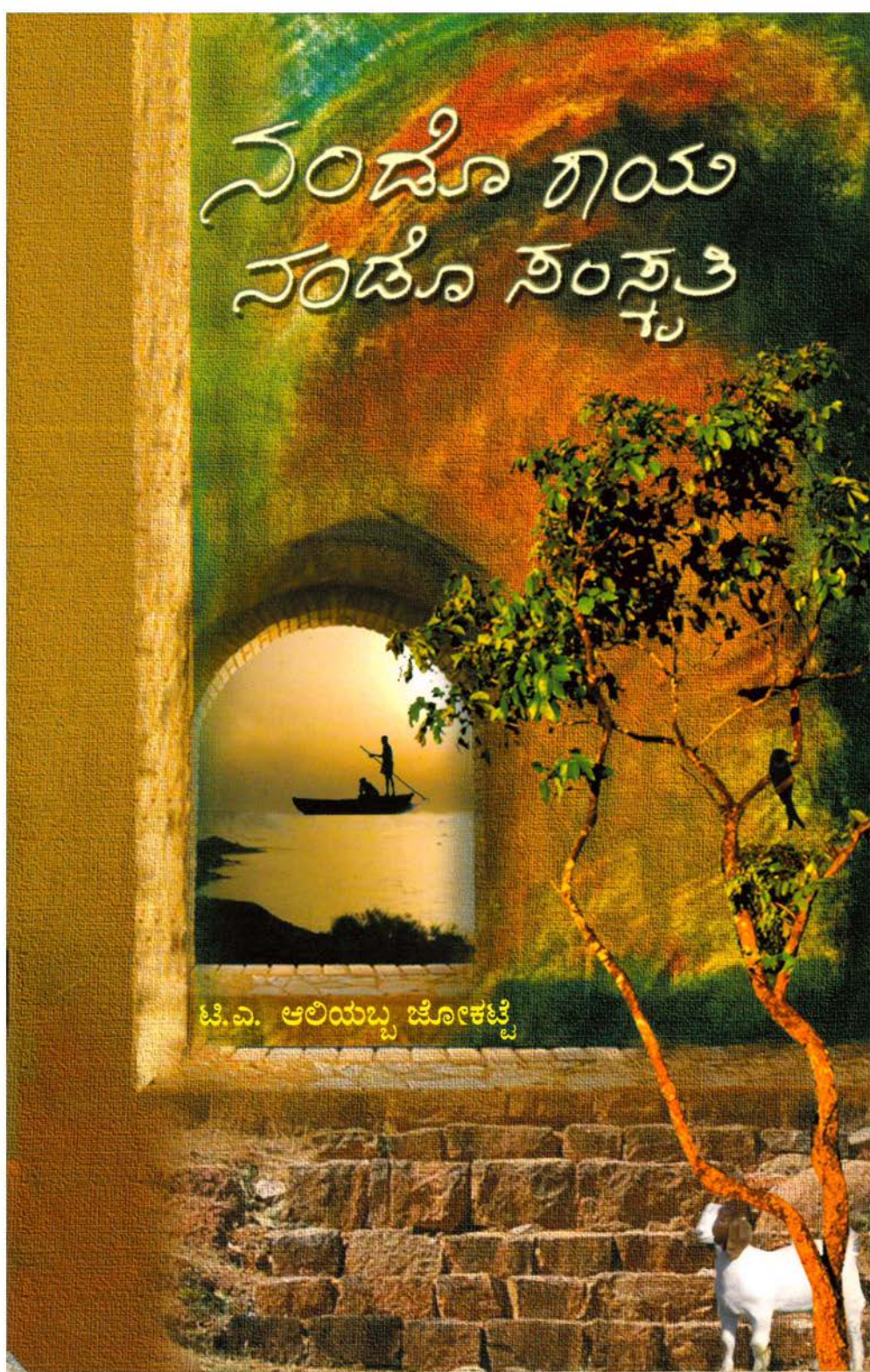

నండో గాయ నండో సంస్కృతి

టి.ఎ. ఆలియబ్బ జూలకట్టి

ನಂಡೊ ರಾಯ ನಂಡೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಟಿ.ಎ. ಅಲಿಯಬ್ಬ ಜೋಕಟ್ಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಂಗಳೂರು

NANDO RAYA - NANDO SAMSKRITHI

Collection of Articles

by

T.A. Aliyabba Jokatte

Hira Hill House

Kana, Kenjaru Village

Post : Jokatte - 574 173

Mobile : 9845584746

Published by

Chandrasahai Rai B.

Registrar

Karnataka Beary Sahithya Academy

Presidium Commercial Complex

N.G. Road, Attavar, Mangalore - 575 001

Phone & Fax : 0824 - 2412297

bearyacademy@yahoo.in

www.karnatakabearysahithyaacademy.org

Copies

500

Ist Published

2010

©

Karnataka Beary Sahithya Academy

Pages

40

Price

₹40

Cover Design

Kalloor Nagesh

Designed & Printed at

Aakrithi Prints

K.S. Rao Road, Mangalore - 575 001

Tel. : 0824 2443002

ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆ ಬೆಲೆಯೊನೆಂಗ್ ಉಮ್ಮ ಬಾಸೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೇನು

ಸುಮಾರ್ 15 ವರ್ಸೆಗ್ ಮುನೂಲು ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಬೂಕುಜಮೇ ಇಲ್ಲಾಂತ್ ಚೆಲ್ಲ ಆತ್ತರೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಎಲ್ಲೊಗಾವುರು ಚೆಲ್ಲೊ ಒರು ಕಲ್ಪನೆಮ್ ಕೂಡಾ ಬ್ಯಾರಿಂಕ್ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾರಿ ಆಂದೋಲನತ್ತೊ ತೊಡಕತ್ತಲ್ ಬ್ಯಾರಿ ಪಾಟ್, ಬ್ಯಾರಿ ಕವನ, ಬ್ಯಾರಿ ಚುಟುಕುರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಕಿಟ್ತ್ ಅದ್ರೆಮೇ ಯಾರ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಟ್ತ್ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲುಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡಾಕೊಗು ಆವುರೂಂಟು ಬ್ಯಾರಿ ಸಮುದಾಯತ್ತೆಗ್ ಮನಸ್‌ಲಾಕಿ ಕೊಡ್ಕೊಗು ಚಲೆ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತಿ, ಕವಿಮಾರ್ ಅಂಡ್ ಬಾರೀ ಮಹೆನತ್ತ ಬನ್‌ನ್ನಾರ್. ಅದ್ರೊ ಫಲ ಬ್ಯಾರಿಜ ತಂಡೊ ಉಮ್ಮ ಬಾಸೆಲ್ ಎಲ್ಲೊಗು ತೊಡಜೆಯಾರ್. ಅದ್‌ಲುಂ ಬ್ಯಾರಿ ಪೆನ್ ಮಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ತೊಡಜೆಯದ್ ಬ್ಯಾರಿ ಆಂದೋಲನತ್ತೆಗ್ ಒರು ಗಟ್ಟಿ ಪಂಚಾಂಗ ಅಯಿತ್. 2009ಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆವುಂಬೊತ್ತುಗುಂ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಇನ್ನೊ ಬೂಕುಜ ಅಂದಾಜ್ 30-35 ಮಾತ್ರ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯೊ ಪಿನ್ನೆಮ್, ಈ ಒನ್ನರೆ ವರ್ಸೆಲ್ ನಜ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿರಪರ ಯಾರ ಗಮನ ಕೊಡ್ತುಟ್ಟೆ. ಕಾರಣ, ಬ್ಯಾರಿ ಸಮುದಾಯತ್ತೆಗ್ ಸುರೂಗು ಬ್ಯಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಎಂದ್ರೊ ಚೆಂತ್ ಗುರ್ತ ಆಕಿಕೊಡ್ಕುರೂ ಪನಿ ಆವೊನಿಂತ್. ಅದ್ರೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿಟ್ತ್ ಆಕಿತ್ತೆ.

ಇಪ್ಪ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಎಲ್ದರೊ ಚಮ್ಮೆ ಬ್ಯಾರಿ ಲೇಖಕಿ-ಲೇಖಕಿಮಾರ್ ಬ್ಯಾರಿ ಸಮುದಾಯತ್ತೆಲ್ ಉಲ್ಲಾರ್. ಆಯೆಂಗಾ, ಅಜಲೊ ಪ್ರತಿಭೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡ್ಕುರತ್ತರೆ ಮಾಧ್ಯಮ ನಜಲೊ ನಡೂಲು ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಬೆಲೆಚೆಲ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಬೆಲೆಯೊರು ಕೊರತೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕರ್. ಇದ್‌ರೆ ಗಮನತ್ತೆಗ್ ಎಡ್ತೊಂಡೊ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬ್ಯಾರಿ ಲೇಖಕಿಮಾರ್ಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಆಕೊನು, ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆವೊನು ಚೆಲ್ಲೊ ಉದ್ದೇಶತ್ತಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ

ಪ್ರಕಾರತ್ನೋ 10 ಬೂಕುರೆ ಪರ್ತ್ ಕೊಂಬರೊನು ಚೆಂತ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಕಿತ್ತ್. ಅಜನೆ ಆಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪ್ರಕಟನೆಗ್ ಬನ್ನೊ ಬೂಕುಲು 10 ಬೂಕುರೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಒನ್ನು ಆಲಿಯಬ್ಬ ಜೋಕಟ್ಟೆರೊ 'ನಂಡೊ ರಾಯ - ನಂಡೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ'.

ಆಲಿಯಬ್ಬ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಈ ಬೂಕುಲು ತಂಡೊ ಬಾಲ್ಯತ್ತೆ ನೆನಪಾಕ್‌ರ್. ಪುದಿಯೊ ತಲೆಮಾರ್‌ಗ್ ಪಲಯೊ ಬ್ಯಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಗುರ್ತ ಆಕಿ ಕೊಡ್ತರು. ಪಂಡ್ ಬ್ಯಾರಿಜಲೊ ಮಂಜಾಲ, ಸುನ್ನತ್ತ್, ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಮಂಜಾಲ ಪಿನ್ನೆ ಬೇರೆಲ್ಲ ಲೇಸ್‌ಜ ಎಜನೆ-ಎತ್ತರೆ ಗೌಜಿಲ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಮಾಯಿಟ್ತ್ ವೈಭವತ್ತೋಡು ಕೊಡೆ ನಡನೋಂಟಿಂತ್ ಚೆಲ್ವದ್‌ರ ಕಾಟಿತಂಡ್. ಪಂಡತ್ತೊ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜನಜೀವನ ಎಜನೆ ಇಂತ್. ಅಂಡತ್ತೊ ಮನಿಸಮ್ಮಾರೊ ಕಷ್ಟ ಪಸಿ, ನೈಪು, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೋರು - ಕರಿ, ತೆನಸ್, ಅಪ್ಪ ಆರೋಗ್ಯ, ಮರಂದ್, ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಬಂದ, ಶಿಕ್ಷಣಿ, ಸೌಹಾರ್ದ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಡ್ರಸ್, ಬೆಲ್ಲಿ-ಬಂಗಾರೊ ಬಸ್ತಾಜಲೊ ಪೇರ್ ಇಜನೆ ಎಲ್ಲ ಬಿಸಯತ್ತೆಂ, ಎಲ್ಲ ನೆನಪುಜಲೆಂ ಇಯೆಲ್ ಈ ಬೂಕುಲು ನಜಲೊ ಎದ್‌ರ್ ತೊರನ್ ಬೈಕ್‌ರ್. ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ನಜಲೆ ಸುಮಾರ್ 50-60 ವರ್ಸೆಗ್ ಪೆರೊವು ಕೊಟಿಯೊಂಪೋಯಿಟ್ತ್ ಒರು ಬ್ಯಾರೆಮೇ ದುನಿಯಾವುರೊ ನಡೂಲು ನಿಪ್ಪಾಟ್‌ರ್. ಸರಳ ರೀತಿಲ್, ಚಿರೈಯೊ ವಾಕ್ಯತ್ತಲ್ ನೆನಪುಜಲೆ ನೈಇಚೋಂಟು ಪೋಯೊ ಇಯೆಲೊ ಎಲ್ತರೊ ಶೈಲಿ ನಜಲೆ ಓದುಬಾಟಿಯೊಂಟು ಪೋಂಡು, ರೋಮಾಂಚನ ಆಕ್‌ರ್.

ಆಲಿಯಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯತ್ತಲ್, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಲ್ ಪೇರೆಡ್ಡಯೆಲ್. ಜೋಕಟ್ಟೆಲ್ ಇಯೆಲೆ ಗುರ್ತ ಇಲ್ಲಾತಜಮೇ ಇಲ್ಲೆ ಬಾನ್ಯ-ಕೃಷಿ ಆಯಿಗೋಂಟಿನೊ ಇಯೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತಲುಂ ಕೃಷಿ ಆಕಿರ್. ಇಯೆಲೊ ಚಮ್ಮೆ ಬ್ಯಾರಿ-ಕನ್ನಡ ಎಲ್ತೆಜ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ರಾಯತ್ತೊ ಚಮ್ಮೆ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆ ಪಲ್ಲಿ-ದರ್ಸ್‌ಲುಂ ನೈಚೋಂಟುಲ್ಲೊ ಇಯೆಲ್ ಜೋಕಟ್ಟೆರೊ ಒರು ಹಿರಿಯೊ ನೇದಾವೂಂಟು ಗುರ್ತಿವ್‌ಡಾರ್.

ಈ ಬೂಕುರೆ ಎಲ್ಡಿಟ್ತ್ ಆಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪ್ರಕಟನೆ ಆಕೊಗು ತನ್ನೊ ಟಿ.ಎ. ಆಲಿಯಬ್ಬ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಇಯೆಲ್‌ಗ್ ಕಲ್ಪು ನೊರಇಚೊ ನನ್ನೆ.

ಎಂ.ಬಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹ್ಮಾನ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಜಂಡ್ ಪಲಕ

ಜೋಕಟ್ಟೆ ನಾನ್ ಪರನೊರಾಯ. ನಾನ್ ಪೊರನ್‌ಟ್ ಇತ್ತರೆ ಬಯಸ್ ತೋಲೊ ಈ ರಾಯತ್ತಾಲೇ ಉಲ್ಲೆ. ಪಂಡತ್ತೊ ಜೋಕಟ್ಟೆಗುಂ-ಇಂಡತ್ತೊ ಜೋಕಟ್ಟೆಗುಂ ಚಮ್ಮೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಡು. ಪಂಡ್ ನಂಡೊರಾಯ ಎಜನೆ ಇಂತ್, ಅಂಡತ್ತೊ ಜನಜೀವನ-ರೀತಿನೀತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಜನೆ ಇಂತ್. ಅಂಡತ್ತಜಲೊ ಚೆಲೆ ಕೆಟ್ ಪಾಡ್‌ಜ, ನಂಬಿಕೆ, ಸೌಹಾರ್ದ ಅದ್ರೊಟ್ಟುಗು ಪಂಡತ್ತೊ ಬ್ಯಾರಿಜಲೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಜನೆ ಇಂತ್ ಚೆಲ್ದ್ರೆ ಈ ಬೂಕುಲು ವಿವರಿಸಿರೆ. ಇದ್‌ಲುಲ್ಲದಲ್ಲ ನಾನ್ ಕಂಡಡ್, ಕೇಟಡ್ ಪಿನ್ನೆ ನಂಡೊ ಅನುಭವ ಆಯಿಟ್ಟೆಕ್ಕಾರ್. ನಂಡೊರಾಯ ಪಿನ್ನೆ ನಂಡೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ್ ಎಜನೆ ಇಂತ್ ಚೆಲ್ದ್ರೆ ಪುದಿಯೊ ತಲೆಮಾರ್‌ಕ್ ಗೊಂತಾವೊನು ಚೆಲ್ದೊ ಉದ್ದೇಶ್‌ತ್ ನಾನ್ ಈ ಬೂಕು ಎಲ್ದಿರೆ.

ಈ ಬೂಕುಡೆ ಪ್ರಕಟ ಆಕ್ಟೊ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ.ಬಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹ್ಮಾನ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ. ಪಿನ್ನೆ ಎಲ್ಲ ಮೆಂಬರ್‌ಮಾರ್‌ಗುಂ ಕಲ್ಪು ನೊರಇಶೊ ನನ್ನಿ ಅದೇ ಪೊಲೆ ಚಂಜಯಿ ಎ.ಎಮ್. ಅಥಾವುಲ್ಲ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಪಿನ್ನೆ ಶರೀಫ್ ನಿರ್ಮುಂಜೆರೆಂ ಊಡೆ ನೆನಪಾಕ್‌ಡೆ.

ಟಿ.ಎ. ಆಲಿಯಬ್ಬ ಜೋಕಟ್ಟೆ

ನಂಡೂ ರಾಯ - ನಂಡೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ತೋಕೂರು-ಕೆಂಜಾರು ಗ್ರಾಮತ್ತೂ ಗಡಿಲ್ ಒರು ಅತ್ತಾಸ್ ಮರತ್ತೂ ಕಟ್ಟೆ ಇಂತ್. ಈ ಕಟ್ಟೆಲ್ ಚಮ್ಮ ವರ್ಸೆತ್ತಾಗ್ ಮುನೂಲು ಜೈನಮಾರೂ ಜೋಗಿ ದೆಚ್ಚೋಂಟಿಂತ್‌ವುಲ. ಜೈನ ಜೋಗಿ ದೆಚ್ಚೋಂಟಿನ್ನದ್‌ಕಾಯಿಟ್ ಈ ಕಟ್ಟೆಗ್ 'ಜೋಗಿಕಟ್ಟೆಂಟ್ ಬಿಲಿಕೂ ಸುರುವಾಕ್ಯಾರುವುಲ. ಬಿಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲಿ ಅದ್ ಜೋಗಿಕಟ್ಟೆ ಪಿನ್ನ 'ಜೋಕಟ್ಟೆ' ಅಯಿತ್‌ವುಲ.

ಈ ಕಟ್ಟೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಗೆಲ್ ಇಪ್ಪತ್ತೂ ಪಲೆ ಪೇಂಟೆ ಇನ್ನಾಟ್ಲೆ ಈ ವರಾರತ್ತ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕೋಳಿ ಕೆಟ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಪಿನ್ನ ಒರೋರೆ ಅಂಜಾಡಿಯುಂ, ಓಟೋಲುಂ, ಕಟ್ಟೋಂಧಿಜಂ ತಲೆವಯತಿತ್ತ. ಗಡಿರೂ ಕೆಲಕೇ ಬಾಗ ಕೆಂಜಾರು ಗ್ರಾಮ. ಪಡಿಇಾರ್ ತೋಕೂರು ಗ್ರಾಮ. ಊಡೆಮೇ ಒರು ಸಾಲೆ ಇಂತ್. ಈ ಸಾಲೆಲ್ ಬಾಳ ಗ್ರಾಮತ್ತೂ ಗುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಾಸ್ಪರ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಪರ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಇದ್‌ರೂ ಕೂಡೆ ಅಯೆಲ್ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಂ ಆಕಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಈ ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಪರ್ ಅಪ್ಪತ್ತೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗು ಅರ್ಜಿ ಇಟ್ಲೆ ನಜಲೂ ರಾಯತ್ತಕ್ ಕರ್ಗಾರೂ (ಕಳವಾರು) ಜೋಕಟ್ಟೆ ಕಂಬತ್ತೂ ಬಂಡಸಾಲೆಗ್ ಪುದಿಯೂ ಮಾರ್ಗತ್ತೆ ತೋರಪಾಟಿತ್ತ. ಪಿನ್ನ ಸರಕಾರಿ ಕೆನ ತೋಂಡುಬಾಟಿಟ್ ನಜಲೂ ಗ್ರಾಮತ್ತೂ ಮೂಲ ಬೇಡಿಕೆಗ್ ಸ್ಪಂದಿಸಿಟ್ ನಜಗು ಅಂಡ್ ಬೆಲಿಯೂ ಉಪಕಾರ ಆಕಿಂತ್. ಆ ಸರಕಾರಿ ಕೆನ ಇಂಡ್‌ಕುಂ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಪೇಂಟೆರಜಲೂ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ತೀತೋಂಟುಂಡು. 1936ಲ್ ತೋಂಡುಬಾಟಿಯೂ ಈ ಕೆನ ಇಂಡ್‌ಗುಂ ಪುದಿಯೂ ಪೊಲೆಮೆ ಉಂಡು.

ಊಡ್ಲೊ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೋಧಿಜ ಊಡ್ಲೊ ಪೇರ್ ಪೋಯೊ ಬಾನಿಯಕಾರ ಆಲಿಯಾಕಡೊದಾಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಆಲಿಯಾಕ ಅಂಡತ್ತೊ ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಮೊದೊಲುಗಾರ. ಜೋಕಟ್ಟೆರೆ 'ಆಲಿಕಾಕಡೊ ಜೋಯಿಕಟ್ಟೆ'ಂಟ್ ಚುತ್ತಮುತ್ತುರೊ ರಾಯತ್ತಜ ಚೆನ್ನೋಂಟೆನ್ನಾರ್.

ಈ ತೋಕೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಿನ್ನೆ ನೆರೆಕರೆಯೊ ಗ್ರಾಮ ಆಯೊ ಕಳವಾರು, ಬಾಳ, ಕೆಂಜಾರು, ಮರವೂರು ಇದಲ್ಲ ಪೇಜಾವರ ಮಾಗಣೆಕ್ ಸೇರಿಯೊ ಗ್ರಾಮಜ. ದೂರತ್ತೊ ರಾಯತ್ತಕ್ ನಜ ಪೋಯೆಂಂಗ್ ನಜಲೊ ರಾಯ ಎದ್ಂಟ್ ಕೇಟೆಂಂಗ್, ನಜ ಪೇಜಾವರಂಟ್ ಚೆನ್ನೆಂಂಗ್ ಅಜಗು ಅಪ್ಪಮೇ ಗೊಂತಾವುಡು. ಪೇರ್ ಪೋಯೊ ಪೇಜಾವರ ಮರ ಊಡೆಮೇ ಉಲ್ಲೊ ಉಡುಪಿರೊ ಅಪ್ಪ ಮರತ್ತೊ ಒರು ಶಾಬೆ ಆಯಿಟ್ಟೆಕ್ಕ್ರ್ ಇದ್.

ಮೈಕಾಲ್ಸೊ - ಮುಲ್ಕಿತೋಲೊ ಉಲ್ಲೊ ಬ್ಯಾರಿಜ ನಜಲೆ 'ಕರ್ತವುಡೆರಜ'ಂಟ್ ಗುರುತಿಸಿಯೋಂಟೆನ್ನಾರ್. ಇದ್ಂತ್ ಕಾರಧಿ ಕಂಬತ್ತಿ ಬಂಡಸಾಲೆ ಚೆಲ್ಲುಡವುಡೆ ತೋಡುಕು ಪೊಲೆಡೊ ಉಪ್ಪು ತನ್ನಿ ಎತ್ತತ್ತ್ ಮೇಲ್ ಬರಾತೊ ಪೋಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕ್ಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ವನ್ನಾರ್. ಅಜನೆ ಕಟ್ಟತ್ತವುಡ್ರಜ ಕಟ್ಟತ್ತಜ ಆಯಾರ್. ಅಜನೆ ಬಿಲ್ವಿ ಬಿಲ್ವಿ ಪಿನ್ನೆ 'ಕರ್ತವುಡೆ' ಆಯದ್ಂಟ್ ಚೆಲ್ಲಾರ್.

ಇಪ್ಪ ನಂಡೊರಾಯತ್ತ ಉಲ್ಲೊ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮತ್ತೊ ಸಾಲೆ ಮರ್ಹೂಂ ಪೋರ್ತಿ ಯಾನೆ ಹಸನಾಕ ಕೆಟ್ಟಬಾಟಿಯದ್. ಇದ್ಂತ್ ಮುನೋಲು ಜೋಕಟ್ಟೆ ಪೇಂಟೆಲ್ ಮುಲಿರೊ ಮಾಡ್ ರೊ ಸಾಲೆ ಇಂತ್. ಗುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಾಸ್ಪರ್ ನಡಪಾಟಿಯೋಂಟೆನ್ನೊ ಈ ಸಾಲೆಡೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಕಟ್ಟೋಧಿತ್ತ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಕಿಯಾರ್. ಈ ಸಾಲೆಗ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆ ಚೆಂತ್ ಪೇರಿಂತ್. ಪಂಡ್ ಇಜನೆಮೆ, ಪ್ರತಿಯೊರು ಸಾಲೆಕುಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪೇರಿಂತ್. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಾಲೆ, ಹರಿಜನ ಸಾಲೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಲೆ, ಹಿಂದೂ ಸಾಲೆ ಚೆನ್ನೆಟ್ಟ್ ಜಾತಿ ಸೂಚಿಸ್ ರೊ ಪೇರಿಂತ್. ಇದ್ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ರಜಲೊ ಆಡಲಿತತ್ತೊ ಟೈಮು. ನಜಲೊ ಗ್ರಾಮತ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಂಜ ಚೊಲ್ಲುಡವುಡೆ ಒರು ಹರಿಜನ ಸಾಲೆ ಇಂತ್.

ಭಾರತತ್ತ್ ಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಜಾತಿ ಪೇರ್ ಮಾಯ ಅಯಿಂತ್. ಜೋಕಟ್ಟೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬೋರ್ಡು ಸಾಲೆಲ್ ಒರು ಪಿರೇಡ್ ದೀನೀ ಪಡಿಪುಂ ಕೊಡ್ಲೋಂಟೆನ್ನಾರ್. (ಅಂಡ್ ದೀನೀ ಪಡಿಪು ಪಡಿಪಾಟ್ರೊ ಮದ್ರಸ ಇನ್ಟಿಟ್ಟಿ). ಅಲ್ಲಾಮಾರ್ ಒರು ಪಿರೇಡ್ ಉರ್ದು ಪಾಠ ಇಂತ್. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಸಾಲೆ ತೊಡಜೆಂಬೊ ಫಾತಿಹಾ, ದುವಾ ತಪ್ಪಾಟೆ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ವೈಸಕ್ಟಾರ್ ಅಜಲೆ ಅಜಲೆ ಅವುತಲು ಮಕ್ಕಗು ದೀನೀ ತಾಲೀಮು, ಕುರ್ ಆನ್ ಪಡಿಚೊ ಉಸ್ತಾದ್ ಮಾರೊ ಕೈಲ್ ದೀನೀ ಪಡಿಪು ಕೊಡುಪಾಟಿಯೋಂಟೆನ್ನಾರ್.

ಸುಮಾರ್ 60 ವರ್ಸೆತ್ತ್‌ಗ್ ಮುನೋಲು ದೀನೀ ತಾಲೀಮು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಕೊಡುಕುರೊ ಒರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಊಡ್ಲೊ ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಜಮಾಅತ್ ಖಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಸುರುವಯಿತ್. ಮಹೂಂ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹ್ಮಾನ್ ಖತೀಬ್ ಉಸ್ತಾದ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅಂಡ್ ಪ್ರತಿಯೊರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯುಂ ಉಸ್ತಾದ್ ಬ್ಯಾಲಾಸೆರೊ ಕಾಸ್‌ಂಟ್ ಜಂಡ್ ಮುಕ್ತಲ್ (ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಮೂನು ಪೈಸ) ಕೊಡುಕೊನು. ಇಜನ ಪ್ರತಿಯೊರು ಮಕ್ಕ ಕೊಡ್ಲೊ ಪೈಸಮೇ ಅಜಲೊ ವರಮಾನ. ಕೊರೇ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಈ ಕಟ್ಟೋಡಿ ಕುಸುಜ್ ಬೂಂತು. ಅಪ್ಪಮೇ ದರ್ಸ್ ಬುಟ್ಟೊ ಸವಬುಲು ಆರ್‌ಕುಂ ಅಪಾಯ ಆಯಿಟ್ಟೆ ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲೊ ರಾತೀಬು ಕೊಟ್ಟಿಗ್ಲೆ ಈ ಮದ್ರಸ ಸುರು ಆಕಿಯಾರ್. ಕೊರೇ ಸಮಯ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಅಡಂತೊ ಮೂಪಮ್ಮಾರಾಯೊ ಹಾಜಿ ಹಸನ್ ಕಾಕಾ, ಹಾಜಿ ಕಡಮನೆ ಬಾವು ಬ್ಯಾರಿ, ಹಾಜಿ ಎಂ. ಪಕೀರಬ್ಬ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್‌ಖಾದರ್, ಕೆಳಗಿನ ಮನೆ ಮೂಸೆಬ್ಯಾರಿ, ಹಾಜಿ ಇಬ್ರಾಹೀಂ ಇಜೆಲ್ಲ ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯೊ ಜಮಾಅತ್‌ಖಾನ್ ಕೆಟ್‌ಬಾಟಿಯಾರ್. ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಜಮಾಅತ್‌ರಜ ಪುದಿಯೊ ಕಟ್ಟೋನತ್ತ್‌ಲ್ ಮದ್ರಸ ಸುರುವಾಕಿಯಾರ್. ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಜಮಾಅತ್‌ರಜ ಅವುಡೆಮೇ ಮಕ್ಕಲೊ ಪಡಿಪು ಮುಂದುವರಿಯಾರ್.

ಚೆಮ್ಮೆ ವರ್ಸೆತ್ತೊ ಮುನೋಲು ನಜ ಎಲ್ಲ ತೋಕೂರು ಕಡವುಡವುಡೊ ಪಲ್ಲಿಡೆಮೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಟ್ಟಿನ್ನೆ ಅದ್‌ಕ್ ಮುನೋಲು ಬ್ಯಾರಿ ಪಲ್ಕೆ ಪೆರ್ಮುದೆ, ಬಜಪೆ, ತೋಕೂರು, ಮಳವೂರು, ಪೊಕೋಡಿ ಪ್ಯಾರ್‌ತೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಜಮಾಅತ್‌ರಜ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆ ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೀಲೊ ತೋಕೂರು ಪಲ್ಲಿ ಅಯಿತ್. ಆ ಜಮಾಅತ್‌ಕ್ ನಜ ಕರ್ತವುಡೆರಜಂ ಸೇರಿಟ್ಟಿನ್ನೆ ಕರ್ತವುಡೆರೊ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿ ಸುಮಾರ್ 375 ವರ್ಸೆತ್ತ್‌ಕ್ ಮುನೋಲು ನಿರ್ಮಾಡಿ ಆಯದ್ ಚೆಲ್ಲಾರ್. ಊಡೆ ಜುಮಾ ಪಿನ್ನೆ ಪೆರ್ನಾಲೊ ಕುತುಬ ಆಯೋಂಟಿಂತ್. ನಜಲೊ ಇಪ್ಪ ಕಾಂಡೊ ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಲ್ ಪುದಿಯೊ ಮಹಲ್‌ಡಜಂ ಬನ್ನೆಟ್ಟ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಪೆರ್ನಾಲೊ ಕುತುಬ ಆಕ್‌ರೊ. ಈ ಕುತುಬ ಓದುರೊ ಹಕ್ಕ್ ತೋಕೂರು ಜಮಾಅತ್‌ರಂಕ್. ಪಲಯೊ ಜಮಾಅತ್‌ರಂಕ್ ಬಾಲ್ ಎಡ್ಕೆರೊ ಹಕ್ಕ್. ಇಪ್ಪಂ ಈ ರಿವಾಜ್ ನಡಪುಲುಂಡು. ಅಂಡತ್ತೊ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಯೋಂಟು, ಚೀನಕೋಲು ಊದಿಯೋಂಟು ತೋಕೂರೊ - ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಕ್ ಮೆರವಣಿಕೆಲ್ ಕುತುಬತ್ತ್‌ಕ್ ಬಂಡೊ. ಅದೇ ಪೋಲೆ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊಂ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಯೋಂಟು ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಬನ್ನೋಂಟು ಇನ್ನಾರ್. ಬ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟುರೊ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸುಮಾರ್ 65 ವರ್ಸೆಗ್ ಪೆರೊವು ನಿಂಡ್ ಪೋಯಿತ್. ಮನಿಸಮ್ಮಾರ್ ಅಜ್ಞಾನತ್ತೊ ವಿಜ್ಞಾನತ್ತ್‌ಗ್ ತಿರಿಂಜಿ ಬರೊ ಸುರುವಾಯಾರ್.

ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಗ್ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಕಲ್‌ಡೊ ಪಾಗಾರ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಗೋಲಿಡೊ ಮರ. ಗೋಲಿಡೊ ಮರ್ಟ್‌ಗ್ ತಾಗಿಟ್ಟ್ ಕಲ್‌ಡೊ ಒರು ಮದಲ್.

ಮದ್‌ಲ್‌ಕ್ ತಾಗಿಟ್ ಮೂನು ಕಲ್ಲಡೊ ಪಡಿ. ಈ ಪಡಿಕ್ ಅಂಡತ್ತೊ ಬ್ಯಾರಿಬಂ, ಬ್ಯಾರಿ ಅಲ್ಲಾತ್ತಬಂ ತಿಬಿಲತ್ತಲ್ ದೊಂದಿ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ತಿರಿ ಪಿಡ್‌ಬಾಟಿಟ್ ಮುತ್ತಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಬ್ಯಾಲಾಸೆರಂಡ್ ಈ ರಿವಾಜ್ ನಂಕ್ ಕಾಂಡದ್ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಗ್ ನೇರ್ಚೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ತಿರಿಕೊಲ್ಲುರೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಆದ್ ಬೆಲಿಯೊ ನೇರ್ಚೆ. ಇದ್ ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಆಲ್ಯಾರೊ ನಂಬಿಕೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರ ಬ್ಯಾಲಾಸೆ ಅಸರ್‌ಗ್ ತಪ್ಪಾಂಟಿ ಮಾಲೊದು ನಡನೋಂಟು ಇಂತ್. ಕುರ್ರಿ, ತ್ಯಾಜೆರೊ ಚೆಲಿ ಪೋತೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಅಜ್ಞಾನತ್ತೊ ಆ ಕಾಲತ್ತ ಇಜಂತೊ ಚೆಲೆ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಆದಲ್ ಒನ್ನು ಮುಹರ್ರಮ್ ತಿಂಬಲೆ 'ಅಲವು' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅಂಡ್ ಪಲೆ ನಮಂತೊ ಯಾಸ ಇಟ್ಚಿಟ್ ದರಿಚಿಟ್ ತುಲ್ಲಿಟ್ ಕಲ್ಪೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಮುಹರ್ರಮ್ 10ರಂಡ್ 'ಕೊಡಿಕುಲಿ' ಬಾರೀ ಗೌಜಿಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಇಜಂತೆ ಒರು 'ಕೊಡಿಕುಲಿ' ನಬಲೊ ಅವುತ್ಲೊ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ಅರಿಕೊಲತ್ತ ನಡನೋಂಟಿನ್ನದ್ ನಾನ್ ಕನ್ನಾರ್ ಕಂಡ್‌ರೆ. ನಾನ್ ಅವುಡೆಗ್ ಪೋಯಿಟ್ ಶರಬತ್ತ್ ಕುಡಿಚ್ಚದ್ ನಕ್ಕ ಇಪ್ಪಂ ನೆನಪುಂಡು. ಅನ್ಯ ಜಾತಿರಬಂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ಲಲ್ ಭಾಗವಹಿಸಿಟ್ ಸಂದೋಲ ಪಟ್ಟೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಇನ್ನೊರು ಸಂಪ್ರದಾಯ 'ಕೂಟುಚೋರು'. 'ಕೂಟುಚೋರು' ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ನೆರೆಡೊ ಎಲ್ಲಾ ಅವುತುರಬ ಸೇರಿಟ್ ಒರೇ ಅವುತುಡೊ ಜಾಲ್ ಅಡ್ಪು ಊರಿಟ್ ಚೋರು-ಕರಿ ಆಕಿಟ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಉನ್ನುಡೊ. ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಅಡ್ಪುಲು ಬೆಂದೊ ಚೋರು-ಕರಿ ಅಪರ-ಇಪರ ಬಳಸಿಯೋಂಟು ಉನ್ನುಡೊ. ಇದಲ್ ಯಾರ ಚುತ್ತು-ಮುತ್ತುರೊ ಬಾಲಕಾರ್ತಿ ಪೆನ್‌ಮಕ್ಕ ಭಾಗವಹಿಸಿಯೋಂಟು ಇನ್ನಾರ್. ಮೋಂದಿಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಡಕರೊ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ಲಲ್ ಚೆಲೆ ನಮಂತೊ ಪಾಟ್‌ರೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಿ ಪಾಡಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪಾಡಿ ಪಾಡಿಟ್ ಪಾದರ ಜಾವುಲು ಪಿನ್ನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಉನ್ನುಡೊ. ನಬಲೊ ನೆರೆಲ್ ಇಜಂತೆ ಒರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಮಾಅತ್ ಇದಿನಬ್ಯಾರಿಡೊ ಅವುತುಡೊ ಜಾಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್.

ಅಷ್ಟಮಿರಂಡ್ ಮೊಸರು ಕುಡಿಕೆ ಶಾಂತಿಗುಡ್ಡೆ ಕೊಗ್ಗಾಕಾರಿರೊ ಅವುತುರೊ ಮೇಲೊ ಪಡ್ಪುಲು ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಅವುಡೆ ಬಾರೀ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಸೇರ್‌ಬಾಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪಲೆ ನಮಂತೊ ಯಾಸ ಇಟ್ಚಿಟ್ ಮಿನಿ ನಾಟಕ ಪೋಲ್ಟೊ ಕಾಮಡಿ ಕಲೆ ಅವುಡೆ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಜಾತಿ-ಬೇದ ಇಲ್ಲಾಮಾರ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಸೇರಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕಂಬತ್ತಿ ಬಂಡಸಾಲೆಡೊ ವಠಾರತ್ತಲ್ ಕಂಬಲ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಕೊಂಬು, ವಾದ್ಯ, ಬ್ಯಾಂಡಲ್ ಚಮ್ಮ ರಾಯತ್ತೊ ಕಂಬಲತ್ತೊ ಎರ್‌ಬ ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಬನ್ನೋಂಟಿಂತ್. ಚುತ್ತು-ಮುತ್ತುರೊ ಗ್ರಾಮತ್ತಜ ಇದಲ್ ಭಾಗವಹಿಸಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಮೈಕಾಲ್ಟೊ ಪಿಡಿಟ್ ಮುಲ್ಕಿ, ಮೂಡಬದಿರೆ, ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ (ಚೆರೆಕೋಲಿ) ಚುತ್ತು-ಮುತ್ತುರಬ ಈ ಕಂಬಲ ಪಂತತ್ತಲ್ ಭಾಗವಹಿಸೊಕು ವರ್ಸೆ ಇಡಿಲೆ ತಿನ್‌ಬಾಟಿಟ್ ಬಲ್ತಿಯೊ ಎರ್‌ಬರೆ

ಕ್ವಾನೋಂಟಿನ್ಯಾರ್. ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯತ್ತಜ ಎರ್ಡ್ ಓಡುಬಾಟ್‌ರೊ ಪಂತ್ತ್ಲ್ ಭಾಗವಹಿಸಿಯೋಂಟಿನ್ಯಾರ್. ಮುಸ್ಲಿಂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಲ್ಲಾತ್ತಜಂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ತ್ಲ್ ಸೇರ್‌ಡೊ ಅಂಡತ್ಲೊ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಕಂಬತ್ತಿ ಬಂಡಸಾಲೆ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರ್ ಊಡೆಗ್ ಎಂದಿಗ್ ಬಂತ್‌ಂಟ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಊಡೆ ಕಂಬತ್ತಿ (ಕೊಂಕಣಿ) ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರೊ ಬನ್ನಾಲೆ (ಅಂಜಾಡಿ) ಇಂತ್. ಈ ಚುತ್ತು - ಮುತ್ತುಲು ಅಯೆಲೊ ಬೆಲಿಯೊ ಬಾನ್ಯ. ಈ ಜೋಕಟ್ಟೆಗ್ ಇದೇ ಬಂದರ್‌ಂಟ್ ಚೆಲ್ಲ. ಊಡೆಮೇ ವಾಡ ಕರೆ ಆವುಡೊ. ಮೈಕಾಲ್ತೊ ಬಂದರ್‌ಡೊ ದಿನಸಿ ಸಾಮಾನ್, ಓಡು ಊಡೆಗ್ ಬಂಡ್. ಊಡುರೊ ಅರಿಡೊ ಮೂಡೆ, ಪುಲ್ಲು ಆವೆ ಮನ್ನಾ, ಕರುಂಬು, ಚಕ್ಕರೆ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಪೋಂಡು. ಇದೇ ಪೋಲೆ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ವಠಾರತ್ತ್‌ಕುಂ ಬನ್ನಾಲೆ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರುಂಡು. ಅವುಡೆ ಇಬ್ರಾಯಿ ಹಾಜಾರೊ ಬೋಬ ಮೂಸೆ ಹಾಜಾರೊ ಅರಿಡೊ ಬನ್ನಾಲೆ ಬಾರೀ ಪೇರ್ ಪೋಯಿಂತ್. ಬಾಳ, ಪೆರ್ಮುದೆ, ಕರ್ಗಾರ್, ಕುತ್ತೆತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ಅರಿಡೊ ಮೂಡೆ ಊಡ್ಲೊಮೆ ವಾಡತ್ತ್ಲ್ ಮೈಕಾಲ್ತೊ ಬಂದರ್‌ಗ್ ಪೋಯೋಂಟಿಂತ್. ಊಡ್ಲೊಮೇ ನಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ತ್‌ತ್ತ್‌ಕ್ ವಾಡತ್ತ್ಲ್ ಪೋಯಿಂಟ್, ಕೂಳೂರುಲು ಸಿಟಿ ಬಸ್ ಪಿಡ್ಡಿಟ್ತ್ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಪೋಯೋಂಟಿನ್ಯ ಅಪ್ಪ ಕೂಳೂರು ಸಂಕ ಆಯಿಟ್ಟಾಂತ್. 1949ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೂಳೂರು ಸಂಕ ಅಯಿಂತ್. ಜೋಕಟ್ಟೆರೊ ಕೂಳೂರುಗು ವಾಡತ್ತ್ಲ್ ಬರೂಗು ಒರೊಗು ನಾಲಾನ ಕೊಡ್ಲೊನು. ಅವುಡ್ಲೊ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಸಿಟಿ ಬಸ್‌ಕ್ ಜಂಡಾನ. ಒಟ್ಟುಗು ಇಪ್ಪತ್ತೊ 37 ಪೈಸ. ಅಪ್ಪತ್ತೊ ನಜಲೊ ರಾಯತ್ತೊ ಪೈಸಕಾರ ಮಹೂರ್‌ಂ ಹಾಜಿ ಪೋರ್ತಿ ಹಸನಾಕ ವಾಡತ್ತ್ಲ್ ಪೋಯೆಂಟ್, ಅಯೆಲ್ ಇಡೀ ವಾಡತ್ತ್‌ಕ್ ಒರು ಉರ್ಪ ಕೊಡ್ಲು. ಅಯೆಲ್ ಕೊಡೆಂಟ್ ಪಿನ್ನೆ ವಾಡತ್ತೊನು ನಜಲೊ ಕೈಲ್ ಕಾಸ್ ಕೇಕಲೆ. ಕೂಳೂರೊ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಚೆಲೆ ಪೈಸಗಾರ್ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಲುಂ ಪೋಯೋಂಟಿನ್ಯಾರ್. ಸುಮಾರ್ 35 ವರ್ಸೆಕ್ ಮುನೂಲು ಚೆಲೆ ಪೈಸಕಾರ್ ಸುರತ್ಕಲ್‌ಡೊ ಬಾಡಿಗಿಕ್ ಕಾರ್ ಬಿಲ್ವಾಟ್ಲೆಟ್ ಕರ್ಗಾರ್, ಮಂಗಳಪೇಟೆ, ಸುರತ್ಕಲ್, ಕೂಳೂರು ಮುಖಾಂತರ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಪೋಯೋಂಟಿನ್ಯಾರ್. ಕೂಳೂರು ಸಂಕ ಅವುಡೆ ಮುನೂಲು ವಾಡಮೆ ಗತಿ. ಸೀಕ್‌ಡಬ್ಬ, ನೊಂಬಲ ಬಂಡೊ ಪೆನ್ನಿಜಂ ವಾಡತ್ತ್‌ಲೇ ಪೋನು. ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಎತ್ತೇಮಾರ್ ಸೀಕ್‌ಡಬ್ಬ ನಡೂಲು ಮರ್ಚಿಟ್ ಮಯ್ಯತ್ ವಾಪಸ್ ಬನ್ನದುಂ ಉಂಡು.

ಸಿಪಿಸಿ ರಜಲೊ ಒರು ಬಸ್ 1960ಲು ಜೋಕಟ್ಟೆಗ್ ಸುರೂಕು ಬನ್ನದ್. ಆ ಬಸ್ ಕಳವಾರ್, ಕಾಟಿಪಳ್ಳ, ಸುರತ್ಕಲ್ ಮಾರ್ಗತ್ತಲಾಯಿಟ್ಲೆ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ನಾಲ್‌ಗ್ 5 ಟ್ರಿಪ್ ಅಡ್ಲೊಂಟಿಂತ್. MJP ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಧಿ ಅಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ವಾಡತ್ತ್ಲ್ ಪೋಂಡದ್ ನಿಂಡತ್ತ್. ಇಪ್ಪ ಜೋಕಟ್ಟೆಗ್ 5 ಮಿನಿಟ್‌ಗೊರು ಬಸ್ ಉಂಡು. ಈ MJP ಮಾರ್ಗ, ಕರೆಂಟ್, ಪೋನು, ಬಸ್, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆ ಆಯಿಟ್ಲೆ.

ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯದ್ ಇದಲ್ಲ ರಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಮಹೂಂ ಪಕೀರಾಜಾರೊ ಕೊಡುಗೆ.

ಚಮ್ಮ ವರ್ಸೆತ್ತ್‌ಕ್ ಮುನೊಲು ಕಿನ್ನಿಗೋಲಿ, ಕುತ್ತತ್ತೂರು, ಪೆರ್ಮುದೆ, ಮಂಗಳ ಪೇಂಟೆರಜ ನಡನೋಂಟೆ ನಜಲೊ ರಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನ್‌ಟ್ತ್ ವಾಡತ್ತಲ್ ಕಡವು ಕಡನ್‌ಟ್ತ್ ಕೂಳೂರು, ಪೋರ್ಟ್‌ಮೈಲ್, ಮಧ್ವಿಗುಡ್ಡ ಆಯಿಟ್ತ್ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಎತ್ತುವಾರ್. ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ತ್ ಸಾಮಾನ್, ಮಂಜ್‌ಲ್‌ಗ್ ಪೂ-ಮಿಠಾಯಿ ಕೊಂಬಂಡಂಕ್ ಕೂಡಾ ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಕ್ ಪೋಂಡೊ. ತುನಿಮುರಿಕ್ ಮೈಕಾಲ್ತೊ ಬಂದರ್. ಬಾಕಿ ಸಾಮಾನ್‌ಗ್ ಮೇಲಮುಚ್ಚೇರಿ. ಈ ಮೇಲಮುಚ್ಚೇರಿ ಅಂಡ್ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಬಾನಿಯತ್ತೊ ಜಾಗೆ. ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟಿ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರ್ ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಅಂಡತ್ತೊ ಪೇರ್ ಪೋಯೊ ಬಾನಿಯತ್ತೊ ಏರಿಯ ಗೋಲಿಕಟ್ಟಿ ಬಜಾರ್, ಭಟ್ಟಳ ಬಜಾರ್, ಮೇಲಮುಚ್ಚೇರಿ (ರಥಬೇದಿ). ಹಲ್ಲೆಡಜ ನಡನೋಂಟೆ ಅಪ್ಪ ಪೇಂಟೆಗ್ ಬನ್ನೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅಪ್ಪ ಓಟೊಲು ಚಾಯ ಇಲ್ಲೆ. ತೆರುಲು ಚಕ್ಕರೆ-ತನ್ನಿ ಕುಡಿಚೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಚಕ್ಕರೆ ತನ್ನಿ ತೋಕೂರು ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ಜೋಕಟ್ಟೆರೊ ಪಲ್ಲಿ ಪೇಂಟೆಲುಂ ಕಿಟ್ಟಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಈ ಪಲ್ಲಿ ಪೇಂಟೆಗ್ ಕಾಶಿ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರ್ ಉಂಡು. ಕಾಶಿಕೋಟೇಂಟ್ ಇಪ್ಪಂ ಬಿಲಿಕ್‌ಡಾರ್. ಇಬ್ರಾಯಾಜಾರೊ ಬೋಬ ಮೂಸೆ ಹಾಜಾರೊ ಬಂಡಸಾಲೆ ಊಡೆ ಇಂತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ತ್ ಈ ಪರಿಸರತ್ತೆ ಇಪ್ಪಂ ಬನ್ನಾಲೇಂಟುಂ ಗುರುತಿನ್‌ಡಾರ್. ಕಾಶಿಕೋಟೆ ಮುಹಮ್ಮದಾಕಡೊ ಅವುತುರೊ ಪೆರೊವುಡೊ ಬೊಟ್ಟುಕಂಡತ್ತಲ್ ನೇರ-ನಿಲಾವು (ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರ)ರೊ ಆಕೃತಿ ಕೆತ್ತಿಯೊ ಶಿಲೆಕಲ್ಲ ಇಂತ್. ಇದ್ ಊಡೆ ಜೈನಮಾರ್ ಇನ್ನೊ ಗುರ್ತ. ಅಲ್ಲೇಮಾರ್ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಪೆರೊವುಡೊ ಗುಡ್ಡಲ್ ಜೈನಮಾರೊ ಜಂಡ್ ಸ್ಥೂಪ ಉಂಡು. ಇದೇ ವತಾರತ್ತೊ ಚಮ್ಮ ಪಲಯೊ ಚೌಟರೊ ಅವುತುರೊ ಎದ್ ಜಾಲ್ ನೇರ-ನಿಲಾವು ಕೆತ್ತಿಯೊ ಪಾದೆಕಲ್ಲ ಇಂತ್. ಈ ಏರಿಯ ಇಪ್ಪ MRPL, SEZ ರಂಕು ಪೋಯಿಟ್ತ್ ಕುರುಹು ನೆಲಸಮ ಆಯಿಡ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಜೈನಮಾರೊ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪೋಯಿಟ್ತ್ ಚೌಟ ಮನೆತನತ್ತಜಲೊ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಸುರುವಾಯಿಂತ್.

ಅಂಡತ್ತೊ ಝಮಾನ್‌ಡೊ ಚೆಲೆ ಅವತ್ತೊ ಪೇರ್ ನೋಕುರು : ಚೌಟರೊ ಅಗ, ಚಂದಾ ಆಳ್ವಡೊ ಅಗ, ಬಾವುಕಾಕಡೊ - ಬಾವುಕಡ, ಗೋಲಿಡೊಅಡಿ, ಬೊಗರಡಿ, ಚಕ್ಕರೆಡಿ ಇದಲ್ಲ ಆ-ಆ ಮರ್ತಾರೊ ವತಾರತ್ತೊ ಅಗತ್ತೆ ಪೇರ್. ಬಂತೊಕೊಳ, ಅರಿಕೊಳ, ಬೆಳಗೊಳ, ಚೋಂದೊಕೊಳ ಇದಲ್ಲ ಕೊಳತ್ತೊ ಪರಿಸರತ್ತೆ ಸೂಚಿಸ್‌ರೊ ಅಗಜ. ಕೀಲಗ, ಮೇಲಗ, ಬೊಟ್ಟುರಗ, ಕಡವುಡೊ ಬಾಯಿಲ್, ತೋಡುರೊ ಬಾಯಿಲ್ ಇದಲ್ಲ ಏರಿಯಾ ಸೂಚಿಸ್‌ರೊ ಅಗಜ.

ತೋಡುರೊಬಾಯಿಲ್ಯೊ ಮಂಜಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ, ಚಂದಾಆಳ್ವ, ಕೀಲವುತೊ ಐತು ಪೂಜಾರಿರೊ ಅವುತುಲು ಕಂಬಲತ್ತೊ ಎದ್ ಬಲ್ಲಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕಂಬಲತ್ತೊ ಎದ್ ಬಲ್ತರೊ ಅಗ ಬೆಲಿಯೊ ಸಂಪತ್ತರೊ ಅಗಾಂಟ್ ಕನಕ್. ತೋಕೂರುಗುತ್ತು, ನಡಿಗುತ್ತು,

ಗುತ್ತು, ಕಯ್ಯಾಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಗುತ್ತುಬ. ಜೋಕಟ್ಟಿ ಆಲಿಕಾಕ, ಗುತ್ತು ಅಬ್ಬೊಣ್ಣಾಕ, ಕಡವುಡೊ ಬಾಯಿಲ್ ಕಾದ್ರಿಕಾಕ ಇಜ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನ್ದಾರಮಾರ್. ಆಲಿಯಾಕ ಬೆಲಿಯೊ ಬಾನ್ಸಕಾರ. ಗುತ್ತುರೊ ಅಬ್ಬೊಣ್ಣಾಕ (ಇಬ್ರಾಯಿ ಹಾಜಾರೊ ಅಬ್ಬ)ರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಕಾರ ಬೆಂಚ್ ಕೋರ್ಟುರೊ ಮೆಂಬರ್ ಆಕಿಂತ್. ತೋಕೂರು ಗುತ್ತುರೊ ಕುಂಞಾಳ್ಳ ಬೆಲಿಯೊ ಜಮೀನ್ದಾರ ಪಿನ್ನ ಪಂಚಾತಿಗಿದಾರ. ಇಯೆಲ್ ಜೋಕಟ್ಟಿ ಪಂಚಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ ಪಂಚಾತಿಗೆ ಆಕಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಇಯೆಲ್ ರಾಜ ರೀವಿಲ್ ಬರುಂಬೊ ಇಡೀ ಜೋಕಟ್ಟಿ ಗಪ್ಚುಪ್. ಅಪ್ಪ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್‌ರೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 1956ಲ್ ಸುರುವೈತ್. ತೋಕೂರು ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ಸುರೂತೊ ಅದ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಬಲ ಚೌಟ (ಅರುಧಿ ಚೌಟಡೊ ಮೂತಬ). ಇಯೆಲ್ ಕೈ ವಯತಿ ಚುನಾಯಿಸ್‌ರೊ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಆಯಿಂತ್.

ಜೀವನಮಟ್ಟ   ಅಂಡತ್ತೊ ಆಲ್ತಾರೊ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಎಜನೆ ಇಂತ್ ನೋಕುರು :
ಯಾರತ್ತೊ ಆಲ್ತಾರ್ ಒರೇ ಊನು. ಅರಿ ಕಿಟ್ಟಿಯೋಂಟಿಲ್ಲಾಂತ್.
ಕುಡುಗು, ಪಯರ್, ಕೆಲಂಗ್ ಬೇಪಾಟಿಟ್, ತಿಂಡೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಉಡ್ಡುಗು ತುನಿ ಇಲ್ಲಾಮಾರ್ ಒರೇ ಚೆಟ್ಟಿ ಒರೇ ಮುಂಡು. ಪೆನ್ನಿಂಕ್ ಒರೇ ಕುಪಯ, ಒರೇ ತುನಿ. ತುನಿಕ್ ಅಪ್ಪ ಕಂಟ್ರೋಲ್ (ರೇಶನ್) ಇಂತ್. ಪಾವತ್ತಜ ಬೆಲಿಯಬಲೊ ಅವುತುಗು ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಪಲಯೊ ತುನಿ, ಲಂಗ್ ಬೇಜ್ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ ಇಟ್ಟೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪಾವತ್ತಜ ಪಸಿ ತೀರ್ಕೂಗು ಕಂಡಕ್ಕೂಣ್ ಕೆಯಿ ಪೊರ್ತು ಕೊಂಪೋಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಕಂಡತ್ತಲ್ ಬೂನೊ ನೆಲ್ಲರೆ ಪರಕಿ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ ಕಂಞಿ ಆಕಿ ಕುಡಿಚೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕರಿಕ್ ಬದಲ್‌ಗ್ ಸಾಗುವಲಿಡಜ ಎರ್ಡ್‌ಕ್, ಬೋರಿಕ್ ಕೊಡ್ಡುಗು ಬೇಪಾಟಿಯೊ ಕುಡುಗುಡೊ ತನ್ನಿ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ ಅರ್ಡ್ ಮೊಲೊವು ಇರಕಿಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪು ಇಟ್ಕಿಟ್ಟ್ ಕೊಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಒರೇ ಜೊತೆ ತುನಿ ಇನ್ನಜ, ಕಲ್ಲೊಗು ಮಾತೇಮಾರ್ ಒರು ಮುನ್ನಿ ಉಡ್ತುಟ್ಟು ಇನ್ನೊರು ಮುನ್ನಿರೆ ಕಲ್ಲಿಯದುಂ ಉಂಡು. ಸಾಗುವಲಿಡೊ ಅವುತುಗು ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಅರಿಡೊ ನೂಕ ಬೇಜ್ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ ಕಂಞಿ ಆಕ್ಯದುಂ ಉಂಡು. ಅಪ್ಪ ಅರಿಡೊ ಮಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ವಲಕೆಲ್ ಕುತ್ತಿಟ್ಟ್ ಅರಿ ಆಕ್‌ಡೊ. ಅದೇ ಪೋಲೆ ನೆಲ್ ಬರ್‌ಟ್ ಕುತ್ತಿಟ್ಟ್ ಅವುಲು ಆಕ್‌ಡೊ. ಅವುಲು ಕುತ್ತುಡೊ, ನೆಲ್ ಕುತ್ತುಡೊ ಪನಿಕ್ ಪೆನ್ನಿಜ ಪೋಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಬ್ಯಾರಿಬಲೊ ಪೆನ್ನಿಜಂ ಪೋಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಚೋಂದೊ ಉರ್ಮಾಲ್ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾರಿಬಲೊ ಪೆನ್ನಿಜ ತಲೆಡೊ ತಪ್ಪಾಟಲೆ. ಈ ಉರ್ಮಾಲ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿ ಉರ್ಮಾಲ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರಿಂತ್.

ಸಾಗುವಲಿಡೊ ಅವುತುರಂಕ್ ತಿನ್ನೊಗು ಕೊರೊಡಿ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಬಾರೀ ಕಸ್ತಲ್ ಸಾಗುವಲಿ ಆಕಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸುಬೈ ಕೋಳಿ ಕೂಕುಂಬೊ ಎನ್ನಿಟ್ಟ್

ಕಂಡತ್ತಾಕ್ ಕುಂತು ಮರಯಿಲ್ ತನ್ನ ಚೇತಿಯೋಂಟು, 5 ಗಂಟೆಗ್ ಎರ್ಡ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಬೋರಿ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಅಡತಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಏತ (ಪನೆ) ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಜಂಡಾಲ್ ಬಲ್ಲಿ ಪಿಡ್ಡಿಟ್ಟ್ ಗುಲಿಕ್ ಲಾಯಿಕ್ ರೂ. ಅಪ್ಪ ಏತ್ತತ್ತಾಗ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೊ ಮರಯಿಲ್ ತನ್ನ ಮೇಲ್ ಬನ್ನೆಟ್ಟ್ ತೋಡುರೊ ಮುಖಾಂತರ ಕಂಡತ್ತಾಕ್ ಪೋಯೋಂಟಿಂತ್. ಅಪ್ಪ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ಕಾಲ. ಕೊಬ್ಬಿಡೊ ಎನ್ನ ಎಡ್ಡೊಕ್ಕು, ಕರುಬುಂಡೊ ಚಕ್ಕರೆ ಆಕೊಕು ಬೋರಿ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಎರ್ಡರೆ ಗಾನ್ತ್ತಾಗ್ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಬಲಿಪಾಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಅಂಡತ್ತೊ ಕಾಲತ್ತಾಲುಂ ಬ್ಯಾರಿಜಲೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಆಭರಥಿ ಇಡ್ಡದಲ್ ಮುಂಚೊಣಲ್ ಇನ್ನಾರ್. ಕೈಕ್ ಎರ್ಡರ್ ಬಲೆ, ಸರಗೆಬಲೆ, ಕೈಡೊ ಬೆರಲ್ಕ್ ಮೋಂದರ, ಕಾಲ್ಕ್ ಸರಪಲಿ, ಕುಣಿಪು, ಕಾರ್ಡ್ ಓಲೆ, ಅಲಿಕಾತ್, ಕಲ್ತ್ ಕುರುಕು, ಮೂನು ಉರುಕುಡೊ ಮಾಲೆ, ನಡುಕು ನೂಲು, ಅರಾಣ ಇದೆಲ್ಲ ಕಯಾಮ್ ಇಷ್ಟೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅಪ್ಪತ್ತಾಕುಂ, ಇಪ್ಪತ್ತಾಕುಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಂದ್ರೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಅಂಡ್ ಬೆಲ್ಲಿಡೊ! ಇಂಡ್ ಬಂಗಾರೊ! ಇಂಡ್ ಬೆಲ್ಲಿಕ್ ಒರು ಉರ್ಪರೊ ಪಾವಲಿಗ್ ಒರು ಉರ್ಪ. ಬಂಗಾರ್ಕ್ ಒರು ಪವನ್ ಗ್ 13 ಉರ್ಪ. ಬಂಗಾರ್ ಅಪ್ಪ ಪಾವತ್ತಂಕ್ ಎಕ್ಕಿಯೋಂಟಿಲ್ಲಾಂತ್.

ಮಂಜಾಲ ಪಂಡ್ ಮಂಜಾಲ, ಸುನ್ನತ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಮಂಜಾಲ್ತಾಗ್ ಇಂಡತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಅಜಜಮೇ ನಾಲ್ ಬೆಯಿಕ್ ರೊ ಅಲ್ಲ ಇಸ್ಲಾಮಾಯಜ ಆಯೆಂಗ್ ಜಮಾಅತ್ ರೊ ಮುಕ್ತೇಸರಡೊ ಅವುತುಗು ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಹಿಂದೊ ಸಮಾಜತ್ತಜ ಆಯೆಂಗ್ ಅಜಲೊ ಗುತ್ತುರೊ ಗುತ್ತಿನಾರ್ ರೊ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ನಿಗಂಟ್ ಆಕಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಮುಕ್ತೇಸರರೊ ಮುಟ್ಟ ಗುತ್ತಿನಾರ್ ರೊ ಮುಟ್ಟ ಪೋಂಬೊ ಕಾಣಿಕೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬೆತ್ತಲೆ, ಅಡಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಬಾರೀ ಅದಬುಲು, ವಿನಯತ್ತಲ್ ನಾಲ್ ನಿಶ್ಚಯ ಆಕೊಗು ಕೇಕೊನು. ಅಜ ಚೆನ್ನೊ ನಾಲ್ ಬೈಕೊನು. ಹಿಂದೊ ಸಮಾಜತ್ತಲ್ ಈ ನಡವಡಿ ಚೆಲೆಮೋತುಲು ಇವ್ವೊಂ ಉಂಡು.

ಮಂಜಾಲ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಒರು ಗಂಟೆ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಒರು ನಾಲ್ ತೀರ್ಡೊ ಬಿಸಯೆ ಅಲ್ಲ ಬುಡಾಂಟೆ 15 ನಾಲ್ ನಡನದುಂ ಉಂಡು. ಹಿಂದೊ ಸಮಾಜತ್ತಾಲುಂ ತಮ್ಮನ, ಮಾಮಿ ಸಿಕೆ ಚೆನ್ನೆಟ್ಟ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತಾಗ್ ಪೋವೋಲೊ ಎಡೆ ಬುಡಾಂಟೆ ಚೆಮ್ಮೆ ನಾಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಬ್ಯಾರಿಜಲ್ಲ 15ರೊ ತಾಲ (15 ನಾಲ್) ತೋಲೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಎನ್ನೆ ಇಟ್ಟ್ ಕುಲಿಕ್ ಡೊ, ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅಬೊಕ್ಕು ಚೆಮ್ಮನ, ಅಲಿಯಾಕೊಕು ಚೆಮ್ಮನ, ಮೂತೋನುಕು ಚೆಮ್ಮನ ಇಜನೆ ಕೊರೇ

ಚಮ್ಮನಂ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಒರು ನಾಲ್ ನೈಕಂಚ್, ಒರು ನಾಲ್ ಅಪ್ಪರಿ (ಅಪ್ಪಾಕರಿ) ರೊ ತಾಲ, ಪಿನ್ನೂರು ನಾಲ್ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನೆಗ್ ಬಲೆ ಬೈಕರೊ ಇಜನೆ 15 ನಾಲುಂ ಮಂಜೊಲಮೇ.

ಒರು ರಾಯತ್ತ್ ಒರು ಆನ್ ಉಂಡೂಂಟು ಗೊಂತಾಯೆಂತ್ ಹಿರಿಯಜ ಒಟ್ಟು ಕೊಡಿಟ್ ಪೆನ್ನೆ ಪಲಕ ಪರೆಯೊಕು ಆನ್ಡೊ ಅವುತುಕು ಪೋಂಡದ್ ರಿವಾಜ್.

ಅಜನೆ ಪೋಯಪ್ಪ ಜಂಡ್ ಬಾಗತ್ತೊ ಹಿರಿಯಜ ಸೇರಿಟ್ ಬಿಸಯೆ ಆಕ್ವಾರ್. ಸುರೂಕು ಕುಡಿಕೊಗು ಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ಪಲಕ ಸುರುವಾಕ್ವಾರ್. ಪೊದು ಆವೂಂಟಾಯೆಂತ್ ಕಾಸಿ, ಬೆಲ್ಲಿ-ಬಂಗಾರೊ ಬಸ್ತಾರೊ ಬಿಸಯೆ ಬಂಡ್. ಇದ್ ಕೊರೇ ಚರ್ಚೆ ಆವುರು. ಈ ಚರ್ಚೆಗ್ ದೈಕುಂಬೊ ಬೆತ್ತಲೆಡೊ ಬಟಜೆ, ತುಪ್ಪಡ (ಪೀಕದಾನಿ) ಮುಟ್ಟು ಬೈಕೊನೆ. ಬೆತ್ತಲೆ ಚಯಚಿ ಚಯಚಿ ತುಪ್ಪಿಟ್ ತುಪ್ಪಡ ನೊರೆಯಿಡದುಂ ಉಂಡು.

ಪಲಕ ಪರೆಯುಂಬೊ ಅವುತುರೊ ಉಲ್ಲಮೇ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಆವೂಂಡೊ ಕೂಡೆ ಒರು ಪಲಕ ಉಮ್ಮ-ಅಬ್ಬ ಕೇಕಲೆ! "ತೋಕೂರು ಅಬ್ಬೊನಾಕರೊ ಮೋಲೆ ನಿಕ್ಕ ನಿಗಂಟ್ ಆಕಿರ" ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಮೋನು ಎದರ್ ಪಲಕ ಪರೆಯಾಲೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಪೆನ್ನೆ ನೋಕುಡೆ ಬಿಸಯೆಮೇ ಇಲ್ಲೆ Love Marriage ಇಲ್ಲೆಮೇ ಇಲ್ಲೆ ಪೆನ್ನೆ ಎತ್ತರೆ ಪಡ್ಡಿರಾಲೊಂಟ್ ಕೇಟೆಂಗ್, ಪತ್ತಜೂದು ಓದಿರಾಲೊಂಟ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಅದ್ ಮೆಯ್ಯಾವೂಂಟು ಚೆಲ್ಲುವಾರ್. ಪಲಕ ತೀಂತ್ ಪೋಂಬೊ ಕುರಿ (ನಾಲ್ ಬೆಯಿಕ್ರೊ)ಕ್ ಬರೊಕು ಬಿಲಿಕುವಾರ್.

ನಾಲ್ಕುರಿ ಕುರಿಕ್ ಪೋಂಡಂಡ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಕಿಯೊ ಕಾಸಿರೊ ಪಾದಿ ಪೈಸ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆಯಿಟ್ ಕೆಚ್ಚೊಗುಂಡು. ಕುರಿಕ್ ಪೋಂಬೊ ಪೆನ್ನೆಡೊ ಪಾರ್ಟಿ ಈ ಪೈಸ ಪಿಡಿಚೋಂಟು ಪೋನು. ಪೋಯಂಕ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಪೋಲೆ ಬೆತ್ತಲೆಡೊ ಬಟಜೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ಮಂಜೊಲ ಎಪ್ಪಾಂಟ್ ಚರ್ಚೆ ಸುರುವಾಕ್ವಾರ್. ಒರು ನಾಲ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆವುಡು. ಕಾಸಿರೊ ಪಾದಿ ಪೈಸ ಕೆಚ್ಚೊಗು ಒರು ಬಟಜೆಗ್ ಪೆಟ್ಟು ಉರ್ಮಾಲ್ ಇಟ್ಚಿಟ್ ಪೆನ್ನೆಡೊ ಕಡೆರಜ ಆನ್ಡೊ ಕಡೆರಜಲೊ ಎದರ್ ಅಲ್ ಬೆಯಿಕ್ವಾರ್. ಅದಲ್ ಎತ್ತರೆ ಪೈಸ ಉಂಡೂಂಟು ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಚೆನ್ನೆಟ್ ಕಾಟಿಟ್ ಉಲ್ಲ ಕೊಂಪೋನು. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಲು-ಬಾಲೆಡೊ ಚಮ್ಮನ ಆವುಡು. ಚಮ್ಮೆ ದೂರತ್ತೊ ರಾಯತ್ತಜ ಆಯೆಂತ್ ಕೋಲಿ-ಚೋರೊ ದಾವತ್ತ ಆವುಡದುಂ ಉಂಡು.

ಮಂಜಾಲ ಬಿಲಿಕ್‌ರೊ ಮಂಜಾಲ ಬಿಲಿಕೊಗು ಅಂಡ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಮೇ ಪೋನು. ಪುದಪೆನ್ನಾಡೊ ಬಗಲ್ ಅಬ್ಬ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಆಜಲೆಮಾರ್ ಪೋನು. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಕಡತಿ ಬಿಲಿಕ್‌ರೊ ರಿವಾಜೇ ಇಲ್ಲೆ. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಕುದ್ದು ಬಿಲಿಚಿಲ್ಲೆಂಗ್ ಪಲಕ ಆಕ್‌ವಾರ್. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬಿಲಿಕ್‌ರೊ ಮರ್ಯಾದಿ.

ತಿರುಂಬು ಪುದಿಯೊಪೆನ್ನಾಂಗ್ ತಿರುಂಬು ಇಡ್ರದ್ ಅಂಡ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. 7 ನಾಲ್, 5 ನಾಲ್, ಕೊರೋಡಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ 3 ನಾಲ್ ಮಂಜಾಲ್ ಅರಚಿಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಕಲಕಿಟ್ಟ್ ಪುದಪೆನ್ನಾಕ್ ಪೂಂಜಾಟ್ ಚಿಮ್ಮೆಡೊ ಅರಲ್ ದೈಪಾಟೊಗುಂಡು. ಇದ್‌ಕ್ ಕೊಟಕ್ಕಾರೆ ಬಿಲಿಟ್ಟ್ ದಾವತ್ತ್ ಕೊಡ್ಲೊಕುಂಡು. ತಿರುಂಬು ಮಚಿಂಚಿಮಾರ್ ಪೂಯಿಡದ್ ಅಜಲೊ ಮರ್ಯಾದಿ.

ಮೋತುಬಲೆ ಕಾಯಿಂತ್‌ಕ್ ಬಂಡೈಕ್ ಮುನೊಲು ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಲು ಮೋತುಬಲೆ ಅವುಡು. ಈ ಮೋತುಬಲೆಕ್ ಮಂಜಾಲ್‌ಕ್ ಬನ್ನಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಸೇರ್‌ಡಾರ್. ಭಂಡಾರಿ ಬನ್ನಿಟ್ಟ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ತಾಡೆ ಸುರುವಾಕ್‌ಡ. ಕುರ್ಸುಕು ಒರು ಬೆಲ್ಲೊ ತುನಿ ಪಯಪಾಟಿಟ್ಟ್ ದೊಂಪತ್ತೊ ನಡೂಲು ಬೈಕ್‌ಡಾರ್. ಅದ್‌ಲ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ದೈಕ್‌ಡ. ಜಂಡ್ ಬಾಲಕಾರ್ ಮೆಲ್ಲಿರಿ ಪಿಡ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ಅದರೆ ಪಿಡಿಚಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಎಡತ್ತಾಗ್, ಬಲ್‌ಗ್ ನಿಕ್ಕಡಾರ್. ಈ ಮೆಲ್ಲಿರಿಡೊ ಬೆಲ್ಕರ್‌ಲ್ ಭಂಡಾರಿ ಮೆಲ್ಲೆಮ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ತಾಡಿ ಬಡಿಕ್‌ರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ತಲ್ ಪಾಟ್‌ರೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದೊಂಪತ್ತಲ್ ನಡಕ್‌ರ್. ಚೆಲೆ ಮೋತುಲು ಪಾಟ್‌ಗೊಂತಿನ್ನೊ ಹಿರಿಯೊ ಮೂಪಮ್ಮಾರೊ ಪಂತ ನಡಕ್‌ರದುಂ ಉಂಡು. ಈ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಪಾಟ್, ಪಂತ ಪಲೇ ದಾಟಿಲ್, ಪಲೇ ತರತ್‌ ನಡಕ್‌ಡದ್ ಮಂಜಾಲ್‌ಗ್ ಕೊಡಿಯೊ ಆಲ್ಕಾರ್ಗ್ ಬಾರೀ ಕೊಸಿ ಕೊಡ್ಲೊಡು. ಮೋತುಬಲೆ ತೀನೊ ಪಿನ್ನೆ ಭಂಡಾರಿಗ್ ಕೈನೊರೋಡಿ ಕಾಣಿಕೆ, ಮೋತುಬಲೆಕ್ ಉಪಯೋಗ ಆಕಿಯೊ ತುನಿ ಕೊಡ್ಲೊಟ್ಟು ಸಂದೋಲ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸೇರಿಯಂಕೆಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಸರ್‌ಬತ್ತ್ ಕೊಡ್ಲೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಈ ನಡಪು ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡವುತುಲುಂ ಇಂತ್. ಜಂಡ್ ಪೆನ್ನ ಮಕ್ಕ ಮೆಲ್ಲಿರಿ ಪಿಡ್ಲಾಟಿ ಪಿಡಿಟ್ಟ್ ಜಂಡ್ ಬಾಗತ್ತಲ್ ನಿಕ್ಕಡೊ. ಪುದಪೆನ್ನಾಡೊ ಕಾಕ (ಉಮ್ಮೆಡೊ ಆಜಲೆ) ಬಾಲ್ ಪಿಡಿಟ್ಟ್ ನೆತ್ತಿರೊ ಜಂಡ್ ಮುಡಿ ಎಡ್ಲಾಟ್ ಸುರುವಾಕೊನು. ಇದ್ ಕಾಕಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪೆನ್ನಿಜ ಮೋತುಬಲೆ ಎಡ್ಲೊಗು ಸುರುವಾಕ್‌ಡಾರ್.

ಅಪ್ಪ ಸೇರಿಯೊ ಪೆನ್ನಿಜ, ಬಾಲಕಾರ್ತಿ ಪೆನ್ನಮಕ್ಕ ಚೆಲೆ ನಮುಂತೊ ಪಾಟ್‌ರೆ ಕೈಕೊಟ್ಟ ಪಾಡ್‌ವಾರ್.

ಕಾಯಿನ್ನೊಕುಲಿ ಮೋತುಬಲೆಡೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಕಾಯಿನ್ನೊಕುಲಿ ಕುಲಿಕೊಗು ಪೋಂಡ. ಅಲಿಯಾಕ ಈ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ತಲೆಕ್ ಪಾಲ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಒರು ಚೊಂಬು ತನ್ನಿಯೆಂಗುಂ ಬೀತಿಟ್ಟ್ ಸುರುವಾಕೊನು. ಇದ್ ಅಲಿಯಾಕಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ. ಕುಲಿಟ್ಟ್ ಬೆಲ್ಲೊ ಡ್ರೆಸ್ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಉಮ್ಮ-ಅಬ್ಬಡ ಕಾಲ್ ಪಿಡ್ಡಿಟ್ಟ್ ಪೂರ್ತೆ ಅಡ್ಡೆಟ್ಟ್ ಕಾಯಿನ್ತಕ್ ಕೊಟಿಯೋಂಟು ದೊಂಪತ್ತೆಗ್ ಬಂಡಾರ್.

ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಬೈಕ್‌ರೊ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡವುತುಂ, ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಂ ಮುನೊಲ್ತಂಡ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಅಂಡ್ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೆ ಕುರ್ಸುಲು ದೆಯಿಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಪೆನ್ನಿಜ ಎಲ್ಲಾ ಚುತ್ತು ನಿಂಡೆಟ್ಟ್ ಕೈಕೊಟ್ಟಿ ಪಾಡಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅಪ್ಪ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಗ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಗುಂ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಬೆಚ್ಚೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕೈಡೊ ಬೆರಲುಕುಂ, ತಲಂಕೈಕುಂ, ಕಾಲ್‌ಡೊ ಬೆರಲ್‌ಕುಂ, ಸೇರಿಯೊ ಆನ್‌ಮಕ್ಕಲೊ, ಪೆನ್ನ ಮಕ್ಕಲೊ ಕೈಕುಂ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಬೈಕ್‌ರದ್ ರಿವಾಜ್. ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿರೊ ತೈ ಎಲ್ಲಾ ಅವುತುಲುಂ ಇಕ್ಕು. ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿರೊ ಚೊಪ್ಪು ನುಲ್ಲಿ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ ಅರಚಿಟ್ಟ್ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ತಯಾರಾಕಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲ್ಲೊ ರೆಡಿಮೇಡ್ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲಾಂತ್.

ನಿಕಾಹ್ ಪೆನ್ನಡೊ ಕಡೆರಬ ಕಾಯಿನ್ತಗ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಕು ಪೋಂಡೊ. ಪೋಂಬೊ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಚೀನಕೋಲು, ಕೊಂಬು ಊದಿಯೋಂಟು, ಗರ್ನಲ್, ದುರ್ಸು ಬುಟ್ಟೋಂಟು ನಮುನ ನಮುಂತೊ ಪೆಟ್ಟೊಮ್ಮಾಕ್ಸ್ ಲೈಟ್ ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಪೋಂಡೊ. ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಪೋಯೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೊ ಅವುತುರೊ ದೊಂಪತ್ತೆಲ್ ನೂಂಡು ದೆಯಿಕ್‌ರ. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಗ್‌ಂಟೆ ದೊಂಪತ್ತೊ ನಡೂಲು ಒರು ಕುರ್ಸುಗು ಬೆಲ್ಲೊ ಮುಂಡು ಇಟ್ಟ್ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟಿಕ್‌ರಾರ್. ಬನ್ನೊ ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಅವುಲು- ಬಾಲೆಡೊ 'ಉಲುಪೆ ಬೈಕ್‌ಡಾರ್. ಆ ನಾಲ್ ಮಂಜಿಲ್ತೆಗ್ 15 ನಾಲ್ ಮುನೊಲೆ ಮಂಜಿಲ್ಲೊ ಅವುತುರೊ

ಜಾಲ್ ದೊಂಪ ಇಟ್ಟೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕಂಗರೊ ಕಂಬ ಪೂತಿಟ್ಟ್ ಬೆದರ್, ಸಲಕೆ ಕಯರ್ಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಮಡಲ್ಡೊ ದೊಂಪ. ಮಲಗಾಲ ಆಯೆಂಗ್ ಮುಲಿ ಬೇಜಾಟ್ ಜಂಡ್‌ಮಾಡ್‌ರೊ ದೊಂಪ ಇಟ್ಟೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಈ ದೊಂಪ ಗಿಲಿಕೊನೆಂಗ್ ಪೊವುನೊಂಜಿರೊ ತಾಲ ಕಲಿಯೊನು. ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪಲ್ಲಿಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಆವೊನು. ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೊ ಅವುತುಲುಂ ದೊಂಪ ಇಕ್ಕಡ್. ಜಂಡ್ ಬಾಗತ್ತೊ ದೊಂಪತ್ತೆಲುಂ ಪಾಡೊಗು ಉಂಜಾಲ್ ಇಟ್ಟಿಟ್ಟ್‌ಡಾರ್. ಉಂಜಾಲ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ದೊಂಪಮೇ ಇಲ್ಲೆ ದೊಂಪತ್ತೆಗ್ ಸಲಕೆಲ್ ಚಂದ ಚಂದತ್ತೊ ಕಮಾನ್, ಕಂಡಿ, ಬಾಯಿಲುಂ ಆಯಿಗೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ತಾಮಿಯಾನತ್ತೊ ದೊಂಪ ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಹಾಲ್ ಮಂಜಾಲ ಚೆಲ್ಯೊ ಬಿಸಯಮೇ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ದೊಂಪ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಆಯೊ ಪಿನ್ನೆ ದೊಂಪತ್ತೊ ಉಲ್ಲತ್ತೊ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಮನ್ನ ಇಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಪೊಲಿಮನೆಲ್ ಪೊಲ್ಲಿಟ್ಟ್ ಮನ್ನಾರ ಸಮಾದೈಪಾಟಿಟ್ಟ್ ದೂಲು ಎನಿಕಾತೊ ಪೊಲೆ ಚಾಜನ ಅಡಿಕುವಾರ್. ಅಪ್ಪ ಚಾಜನ ನಿಗ್ಗೀಸ್‌ಂಟ್ ಗೊಂತಿಲ್ಲೆ. ಅಪ್ಪ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಪೋಲುಗು ಮಂಜಾಲ ಅವುಡದೇ ಇಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿನ್ ಜಾವುಗೇ ನಡಕರೊ.

ಬನ್ನೊ ಪದಪೆನ್ನಡೊ ಕಡೆರಂಕ್ 'ಉಲುಪೆ' ಆಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಕಾಯಿನ್‌ಗ್ ಪಡ ಬಿರಿಕೊಗುಂಡು. ದೊಂಪತ್ತಲ್ ಬೆಚ್ಚೊ ಕಟಿಲ್‌ಗ್ ಈ ಪಡಬಿರಿಕೊನು. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಮೂತಬ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಕುಂಞು ಈ ಪಡಬಿರಿಕೆಡೊ ರಿವಾಜ್. ಪಡ ಬಿರಿಕೆಂಚೊ ಕೊಡಿಯೊ ಸಬೆರೊಟ್ಟುಗು ಅನುವಾದ ಕೇಕೊಗುಂಡು. "ಆಯಿರ ಜಮಾಅತ್‌ರೊಟ್ಟುಗು, ನಾನ್ ಕಾಯಿನ್‌ಗ್ ಪಡ ಬಿರಿಕೆರೆ ನಿಜ ಎಲ್ಲಾರ್ಗು ಸಮ್ಮದಮಾ" ಕೇಕುಂಚೊ, ತಮಾಸೆಗಾಯಿಟ್ಟ್ ಕೊಡಿಯಿಜ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟೆ... ಕೇಟ್‌ಟ್ಟೆ... ಚೆಲ್ಲುವಾರ್. ಇಜನೆ ಜಂಡ್ - ಮೂನು ಬಟ್ಟ ಕೇಟೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಸಬೆ ಪಡ ಬಿರಿಕೊಗು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡ್ತರು.

ನಿಕಾಹ್‌ಗ್ ಕುತುಬ ಓದುರೊ ಮುನೊಲು 'ಮಹರ್' ಎತ್ತೆರೇಂಟ್ ನಿಗಂಟ್ ಆಕೊಗುಂಡು. ಈ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಆನ್‌ಡೊ ಪಾರ್ತಿಗುಂ - ಪೆನ್ನಡೊ ಪಾರ್ತಿಗುಂ ಕೊರೇ ಚರ್ಚೆ ನಡಕಡ್. ಪೆನ್ನಡೊ ಪಾರ್ತಿರೊ 'ಇಲ್ಲ' ಬೆಲಿಯದಾಯೆಂಗ್ ಮಹರ್ ಯಾರ ಎಲ್ಲೊಗು ಚರ್ಚೆ. 'ಇಲ್ಲ' ಅನುಸರಿಸಿಟ್ಟ್ ಮಹರ್ ಎಲ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ರಿವಾಜ್. ಈ ಚರ್ಚೆ ಬಾರೀ ಜೋರುಲು ನಡಕರ್. ಇಜನೆ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಿಕಾಹ್ ನಡಕಾತದುಂ ಉಂಡು. ಖಾಯಿನ್ನೊ ಪಡತ್ತೊ ಎಂಚಿ ಪೋಯದುಂ ಎತ್ತೆರೇ ಉಂಡು. ಮಂಜಾಲ ನಿಂಡೆಗುಂ ಬೆಲ್ಡೆಲ್ಲೆ ಖಾನ್‌ದಾನ್‌ಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ, ಗತ್ತ್ ಬುಡೊಕು ತಯಾರಿಲ್ಲೆ ಆನ್-ಪೆನ್ನಡೊ ಒರೇ 'ಇಲ್ಲ' ಆಯೆಂಗ್ ಸಂಬಂದ ನಡಕೆಲ್ಲೆ. ತುಳುವರ್‌ಲುಂ ಈ ನಡವಡಿ ಇಪ್ಪಂ ಚೆಲೆ ಮೋತುಲು ಉಂಡು. ಬ್ಯಾರಿಬಲ್ ಇಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆ ನಜ 'ಇಲ್ಲ' ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಅಜ 'ಬರಿ' ಚೆಲ್ದಾರ್. ಆನ್‌ಡೊ 'ಬರಿ' ಪೆನ್ನಡೊ 'ಬರಿ' ಒನ್ನೇ ಆಯೆಂಗ್ ಅಜಲ್ಲುಂ

ಸಂಬಂದ ನಡಕರದೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಮಹರ್ 'ಆಮಡೆ'ರೆ ಕನಕ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ 'ಬಿರಿಯಾನ್' ಕನಕ್ಲ್ ಎಲ್ಲ್ದೊ ಬಾಟ್‌ರಾರ್. 'ಆಮಡೆ' ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬಂಗಾರೊ ಪಾವಲಿ. 'ಬಿರಿಯಾನ್' ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬೆಲ್ಲೆಡೊ ಪಾವಲಿ (ವರಹ). ಈ ಪಾವಲಿಕ್ ಬೆಲೆ ಏರಿಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಆಮಡೆಕ್ 5 ಉರ್ಪಂ, ಬಿರಿಯಾನ್‌ಕ್ 4 ಉರ್ಪಂ ಎಲ್ಲ್ದೊ ಬಾಟೊಕು ಸುರುವಾಕಿಯಾರ್. ಮಹರ್ ಪಡತ್ತಲ್ ಕೊಡುಕುರೊ ಬಿಸಯೆಮೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಚಾಮುಕ್ಕು ಬೆಲಿಯಜ, ಅಕ್ಕ ಬೆಲಿಯಜ, ಸುಲ್ತಾನ್ ಬೆಲಿಯಜ (ಇಜ ಬೆಲಿಯೊ 'ಇಲ್ಲ'ತ್ತಜ), ಚಾರೆಪ್ಪಲ್‌ಮಾರ್, ಕೂಡಂಕಾರ್, ಪಡವುಕಾರ್, ಪಲಯೊ ಪಡವುಕಾರ್, ಪುದಿಯೊ ಪಡವುಕಾರ್, ಕೈಸರೆ ಕೂಟಕ್ಕಾರ್, ಪಾಟ್ಲೆಕ್ಕಾರ್, ಶಾಲಿಡೊ ಕೊಂಗರ್, ಮಾಪುಳತ್ತಜ ಇದಲ್ಲೆ 'ಇಲ್ಲ'ತ್ತೊ ಪೇರ್‌ಜ. 'ಇಲ್ಲ' ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇರ್ ತುಳುವರೊ 'ಇಲ್ಲ' (ಮನತನ)ಲ್ ಉಂಡಾಯೊ ಖಾನ್‌ದಾನ್‌ಡೊ ಪೇರ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕರ್.

ನಿಕಾಹ್ ಆಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಊನು ಬೆಯಿಕ್‌ರಾರ್. ಊನು ಟೇಬಲ್, ಮಜ್ಜಿಸ್‌ಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಉನ್ನುಡೊ ಅಲ್ಲ ತಾಲತ್ತ್‌ಗ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಉನ್ನುಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ. ನಡೂಲು ಅಡ್‌ಸೊಲಿ ಬೈಕ್‌ರೊ, ಅದ್‌ರೊ ಮೇಲ್ ತಗರಿ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಗರಿಲ್ ಚೋರು, ಪಿಇನ್‌ಟಾಲ್ ಕರಿ. ತಗರಿಗೆ ಕೈ ಇಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಚೋರು ಉನ್ನುಡೊ ರಿವಾಜ್. ಸುರೂಕು ಪೊಟ್ಟು ಚೋರು. ಪಿನ್ನೆ ನೈಚೋರು. ಚುತ್ತುಂ 16 ಮನಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಉನ್ನುಡೈಕ್ ತಾಲಾಂಟ್ ಚೆಲ್ಲಾರ್. ಊನುಕು ಸುರೂಕು ಅಲಿಯಂಕ ಕೈಕುತ್ತೊನು. ಈ ಮರ್ಯಾದಿ ಅಲಿಯಂಕಗು. ಬೇರೆ ಆರ್ ಕೈಕುತ್ತಿಯೆಂಗುಂ ಅಲಿಯಂಕಡೊ ತಕರಾರ್.

ಉನ್ನುಡೈಕ್ ಮುನೊಲು 'ಪಥಿ' ಬೈಕೊಗುಂಡು. 'ಪಥಿ' ಬೆಯಿಕ್‌ರೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಮಂಜೊಲ್‌ಗ್ ಕಾಸ್ ಬೆಯಿಕ್‌ಡೊ. ಕಾಯಿನ್ತ್ ಆಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೆ ದೊಂಪತ್ತಲ್ ಒರು ಕುರ್ಸುಗು ಬೆಲ್ಲೊ ತುನಿ ಇಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ದೈಪಾಟ್‌ರಾರ್. ಎದುರುಲು ಟೇಬಲ್ ಬಟಜೆ ಬೈಕ್‌ರಾರ್. ಆ ಬಟಜೆಲ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಕಾಸ್ (ಪಥಿ) ಬೆಯಿಕ್‌ವಾರ್. 'ಪಥಿ' ಬೆಯಿಕ್‌ತೊ ಮಂಜೊಲಮೇ ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆ ಈ 'ಪಥಿ' ಬೆಯಿಕ್‌ರೊ ಸುರೂಕು ರಾಯತ್ತೊ ಮುಕ್ತೇಸರೆ. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಲಿಂಕಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ. ಬೇರಾರುಂ ಬೆಚ್ಚೆಂಗ್ ಅಲಿಯಂಕಡೊ ಗಲಾಟೆ. ತುಳುವರ್‌ಲುಂ ಈ ನಡವಡಿ ಇಂತ್. ಅಜಲ್ ಸುರೂಕು 'ಪಥಿ' ಬೆಯಿಕ್‌ರೊ ರಾಯತ್ತೊ ಗುತ್ತಿನಾರ್. ಬ್ಯಾರೆ ಆರುಂ ಈ ಅವಕಾಶತ್ತೆ ದುರುಪಯೋಗ ಆಕೆಂಗ್ ಅವುಡೆ ಗಲಾಟೆ ಸುರುವಾವು. ಕಾಸ್ ಬೆಯಿಕ್‌ಡೊ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಂಡ್ ಅವುತುಲುಂ ಇಂತ್. ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನೆಡವುತು ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬೀಟ್ ಕೂಡಿಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ (ಬಂದಿ ಇಚ್ಚೊ ಪಿನ್ನೆ) ಪೈಸ ಬೆಚ್ಚಿಲ್ಲೆಂಗ್ ಅಂಕ್ ಮರ್ಯಾದಿಯೆ ಇಲ್ಲೆ ಈ ಬೆಚ್ಚೊ

ಕಾಸ್‌ರಲ್ಲ ಒಂದು ಬೂಕುಲು ಆರ್ ಎತ್ತೆತ್ತರೆ ಬೆಚ್ಚಿರಾರಾಂಟ್ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಯಿಕೊಗು ಉಂಡು. ಕಾಸ್ ಬೆಚ್ಚಿಜ ಅಜಲೊ ಅವುತುಲು ಲೇಸ್ ಎಡ್ಕಾಂಬೊ ನೆನಪುಲು ಆ ಕಾಸ್‌ರೆ ಪೆರೊವು ಬೆಯಿಕೊನು. ಕೊರಿಯೆ ಆಲ್ ಅಡ್‌ಕ್ ಪಿನ್ನೆಂಕೊರಿಯೆ ಕೂಟಿ ಬೈಕ್‌ರದುಂ ಉಂಡು. ಇಜನೆ ಪೆರೊವು ಬೆಚ್ಚಿಲ್ಲೆಂಗೆ ಚೆನ್ನೆ ಕಡತಾರದುಂ ಉಂಡು.

ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬೀಟ್‌ಕೂಡೊ ಪೋಂಡೊ ರಾಯತ್ತಾಯೆಂಗೆ ಅಂಡೇ,
 ದೂರಾಯೆಂಗೆ ಪಿತ್ಯಾಂಡ್
 ಬೀಟ್‌ಕೂಡೊ ಪೋಂಡೊ.

ಬೀಟ್ ಕೂಡೊಗು ಪೋಂಡದಾಕ್ ಬ್ಯಾರಮೆ ಬಿಲಿಕೊನು. “ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಇಂಡ್ ಜಾವುಗು ಬಂದಿ ಇಡೊಗು ಪೋಂಡೊ. ನಿಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಬನ್ನ ಕೂಡೊನೂಂಟು” ಬಿಲ್ವಿಲ್ಲೆಂಗೆ ಬೀಟ್‌ಕೂಡೊಗು ಆರುಂ ಬರಾಲೆ. ಪೆನ್ನೆಂಕುಂ ಬ್ಯಾರಮೆ ಬಿಲಿಕೊನು. ತೆಲ್ಲ್ ಪಾವತ್ತಜ ಆಯೆಂಗೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬೀಟ್‌ಕೂಡೊಗು ಮೆರವಣಿಗೇಲ್ ನಡನೋಂಟಿ ಪೋಂಡೊ. ವೈಸಕಾರ್ ಆಯೆಂಗೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಕುದ್ರೆಲ್, ಬಾಕಿನ್ನಜ ನಡನ್‌ಟ್ ಮೆರವಣಿಗೇಲ್ ಪೋಂಡೊ. ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಟ್ವ ಚೀನಕೋಲು, ಕೊಂಬು, ತಂಬೂರಿ ಊದಿಯೋಂಟು ಇದ್ದೊಟ್ಟುಗು ಪಲಿಯ ತಟ್ವ ತಾಲೀಮು ಕಲಿಚೋಂಟು, ಗರ್ನಲ್, ದುರ್ಸು ಬುಟ್ಟೋಂಟು ಪೋಂಬೊ ಇಡೀ ರಾಯತ್ತಜ ಎಲ್ಲಾ ತೆರುಲು ಉದ್ದತ್ತಾಗುಂ ನಿಂಡ್ ನೋಕುವಾರ್. ಅಂಡ್ ಆ ರಾಯತ್ತಾಗ್ ಒಂದು ಉತ್ತವಮೇ. ಮಕ್ಕ ಪೆನ್ನಿಜ ವರಜಾಲೆ. ‘ಹಿಲಾಲ್’ಡೊ ಬೆಲ್ಕಾರ್ ಬಂಡೊ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆ ಇಡೀ ರಾಯತ್ತಾಗೇ ಒಂದು ಕಲೆ. ‘ಹಿಲಾಲ್’ ಚೆನ್ನೆಂಗೆ ಪಿತ್ತಲೆಡೊ ಪಿಡಿ ಉಲ್ಲೊ ಕೊಂಬು ಪೋಲ್ಲೊ ಒಂದು ಸಾದನ (ದೀವಟಿಗಿ). ಈ ಸಾದನ ಇಪ್ಪುಂ ತುಳುವರ್ ಹಳ್ಳಲ್ ಕೋಲ ದರಿಕ್‌ಂಬೊ ಉಪಯೋಗ ಆಕ್‌ರಾರ್. ತೆರು ನೀಲಂ ಅಡ್‌ಕ್ ಕೊರ್ಸಂಡಿ ಎನ್ನೆ ಬೀತಿಯೋಂಟು ಪೋನು. ಎನ್ನೆಡೊ ಡಬ್ಬಿರೊ ಒರ್ತ ಪೋತೋಂಟು ಮೆರವಣಿಗರೊ ಉದ್ದತ್ತಾಗುಂ ಬನ್ನೋಂಟಿಕ್ಕರ. ಎನ್ನೆ ಬೀತಿಯೋಂಟು ಇನ್ನೊ ಪೊಲಮೇ ಈ ಸಾದನ ಚೊಟಿ ಪೊಲೆ ಕತ್ತಡ್. ಇಡೀ ಮೆರವಣಿಗೇ ಬೆಲ್ಕಾರ್ ಆಕ್‌ಡ್. ಪಿನ್ನೆ ಇದಾರೊ ಬದಲ್‌ಗೆ ಚಿಮಿನಿ ಎನ್ನೆರೊ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್ ಸುರುವೈತ್. ನಮುನ-ನಮುಂತೊ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್ ಮೈಕಾಲ್ತ ಬಾಡಿಗಿಗ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೋಂಟಿಂತ್. 5 ಲೈಟ್, 3 ಲೈಟ್‌ರೆ ಮರ್ತಾರೊ ಸ್ಪಾಂಡಲ್ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ವ ಮೆರವಣಿಗರೊ ಉದ್ದತ್ತಾಗುಂ ಪೊರ್ದೊಂಟು ಪೋಂಡೊ ಆಲ್ ಈ ಬಾಡಿಗಿಗ್ ತಂಡಬಲೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇಜಲೊ ಕೈಲ್ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಕ್ಕ್‌ಡ್. ಕುದುರೆ, ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಟ್ವ ತಾಲೀಮುಂ ಇಕ್ಕ್‌ಡ್. ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪುಂ ಎನ್ನೆ ಬೀತಿಯೋಂಟು, ಕಾತ್ ಇಟ್ಟೋಂಟು ಇಕ್ಕೂಗು ಆಲೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಕ್ಕ್‌ಡ್.

ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬಂದಿಡೊಗು ಪರ್ತಾವುಡೆಡ್‌ಕ್ ಮುನೊಲು ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅವುತುರೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಪುದಪೆನ್ನ ಚಮಕೊಗು ಪಿನ್ನೆ ಕೊಟಿಯೊಂಟು ಬರೊಕು ಪುದ ಪೆನ್ನಡೆ ಅವುತುಗು ಪೋಗುಂಡು. ಈ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ಪುದಪೆನ್ನಡವುತುರೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಎದ್‌ರೊಕ್ಕೊಗುಂಡು. ಅವುತುರೊ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೆಗುಂ ಬೇನೊಂಟು ಮೆಲ್ಲೆ ಮೆಲ್ಲೆಮೇ ಬಂಡೊ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ಪುದಪೆಂಡೊ ಅವುತುರೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಎದ್‌ರ್ ಪೋಯಿಟ್ತ್ ಕೊಟಿಯೊಂಬರೊನು. ಬನ್ನೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಒರ್ಕಲೆ ಬಂತ್ ಪುದಪೆಂಡೊತುರೊ ದೊಂಪತ್ತಾಗ್ ನೂಲುಲ್ಲೆ ಅಜಲೆ ಎದ್‌ರ್ ಪೋಯಿಟ್ತ್ ಕೊಟಿಯೊಂಬನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗ್ ಅಜ ಬರೊಗೇ ಬರಾಲೆ. ಇಜನೆ ಅವುಡೆ ಸುಮಾರ್ ನೇರ ಅವುಡು. ಪೆನ್ನಿಜ 11 ವೊಲ್ಲಿ 7 ವೊಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ 5 ವೊಲ್ಲಿಲ್ ಬರ್‌ವಾರ್. ಒರು ವೊಲ್ಲಿಲ್ ಜಂಡ್ ಆಲೊ ಕನಕ್. ಅಂಡ್ ಬುರ್ಕ ಚೆಲ್ದದ್ ಇಲ್ಲೆ ಮಗ್ಗತ್ತೊ ಕಳಕಳತೊ ವೊಲ್ಲಿ (ಚೌಕ) ಪಿನ್ನೆ ಪಟ್ಟರೊ ವೊಲ್ಲಿಂಟ್ ಜಂಡ್ ನಮುಂತೊ ಇಂತ್. ಅದ್‌ಲುಂ ಒತ್ತೆ ವೊಲ್ಲಿ ಪಿನ್ನೆ ಜೋಡೊಲ್ಲಿಂಟ್ ಇಂತ್. ಒತ್ತೆ ವೊಲ್ಲಿಲ್ ಒರಿ ಪೋಂಡೊ, ಜೋಡೊಲ್ಲಿಲ್ ಜಂಡಾಲ್ ಪೋಂಡೊ. ಎದ್‌ರೊಕ್ಕೊಗು ಜಂಡ್ ಜೋಡೊಲ್ಲಿಲ್ ಪೋನು.

ಪುದಪೆನ್ನ ಚಮಕೊಗು ಬನ್ನೊ ಪೆನ್ನಿಜಗು ಸುರೂಕು 'ಉಲುಪೆ' ಬೈಕೊಗುಂಡು. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಪೆನ್ನ ಚಮಕೊಗು ಸುರುವಾಕ್‌ಡಾರ್. ಪುದಪೆನ್ನಡೊ ಚಮಕ್‌ಂಬೊ ಇಡ್ಲೊ ಬಂಗಾರ್ ನೋಕುರು : ತಲೆಕ್ ತಿರುಪುಡೊ ಪೂ, ಕುತ್ತ ಕೇದಗೆ, ಅಡ್ಡ ಕೇದಗೆ, ರಾಕೊಟಿ ಚೌರಿ, ತಲೆಸಿಂಗಾರ. ಕಾದ್‌ಕ್ : ಅಲಿಕಾತ್, ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಅಲಿಕಾತ್, ವಾಲೆ, ಕೊಪ್ಪು, ಕೊಪ್ಪುಡೊ ಸರಪಲಿ. ಕಲ್ತ್‌ಕ್ : ಒತ್ತೆ ಉರ್ಕು, ಮೂನು ಉರ್ಕು, ಅಂಜಿ ಉರ್ಕು, ಮಿಸ್ಸಿಮಾಲೆ, ಬಂದಿ ಪಡಕರ, ಚಾನೂಲು ಮಾಲೆ. ಕೈಕ್ : ಎದ್‌ರ್ ಬಲೆ, ಸರಗೆ ಬಲೆ, ಮುರುಗಿ, ಕಂಕಥಿ, ಚಲಾಕಿ, ಪಿರಿಬಲೆ. ನಡುಕು : ನೂಲು, ಅರಇನ (ಬೆಲ್ಲಿಡೊ). ಕಾಲ್‌ಕ್ : ಸರಪಲಿ, ಕುಣಪು, ಪಾಡಗ (ಬೆಲ್ಲಿಡೊ). ತುನಿ : 8 ಮಲತ್ತೊ ಬೈಂಗನ್ ಪಟ್ಟೆ ಆರ್ಗಂಡಿ ಕುಪಯ, ತಲೆಕ್ ಚೋಂದೊ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಪಟ್ಟೆರೊ ಉರ್ಮಾಲ್. ತುನಿ ಇವ್ವತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಕುತ್ತಿ ಉಡ್ಕುರೊ ಅಲ್ಲ ಮಡಿ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ ಉಡ್ಕುರೊ. ಎತ್ತರೆ ಬೆಲಿಯಜ ಆಯೆಂಗುಂ ಪುದಪೆನ್ನೆಗ್ 4 ಇಲ್ಲೆಂಗ್ 5 ತುನಿ-ಕುಪಯ. ಜಂಡ್ ಉರ್ಮಾಲ್-ಒನ್ನು ಪಟ್ಟೆ ಒನ್ನು ಕಾದಿ. ಪಾವತ್ತಜ ಆಯೆಂಗ್ ಮೂನೇ ತುನಿ-ಕುಪಯ. ಅಪ್ಪ ರಾಕೆ ಇಲ್ಲೆ ಅಂಡತ್ತೊ ತುನಿಡೊ ಪೇರ್ : ಕಲ್ಲಿರೆ, ಪೊಡಿಕಲ, ಬೈಂಗನ್ ಪಟ್ಟೆ ಗೆಚ್ಚಿ ಕಿನ್ನಾಪು. ಈ ತುನಿಜ 8 ಮಲಮಾತ್ರ ಉದ್ದ ಇಕ್ಕಡೊ. ಎಲ್ಲಾರುಂ ಮಡಿ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ ಉಡ್ಕುಡೊ. ಕಾಲ್‌ಕ್ ಮೆದ್ದಡಿ.

ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಡೈಸ್

4 ಮಲತ್ತೊ ಮೌಲಾನಾ ಮುಂಡು (ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಂಡು), ಬೆಲ್ತೊ ವಾಯಿಲ್‌ಡೊ ಚೆಟ್ಟಿ ಗೊಂಡೆ ಉಲ್ಲೊ ಪೇಸ್ಸೊಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟೆರೊ ಶಾಲ್, ಕಾಲ್‌ಗ್

ತೋಲೈ ಚರ್ಪು ಪಿನ್ನೆ ಕೊಡೆ. ಕೊಡೆ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಎತ್ತರೆ ಜಾವಾಯಿಂಗುಂ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪರ್ತಾವಲೆ. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಗ್ ಕೊಡೆ ಪಿಡಿಕ್‌ರೊ ಮರ್ಯಾದಿ ಅಲಿಯಂಕೊಗು. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೆ ಅವುತುಡೊ ದೊಂಪತ್ತಾಗ್ ನೂಲುಡೈಕ್ ಮುನೂಲು ತಲೆರೊ ಚೊಲ್ಲೊಗು ಉಂಡು. ಪಾವತ್ತಜ ಆಯೆಂಗ್ ಕೋಳಿಲ್ ಚೊಲ್ಲುವಾರ್, ಅನುಕೂಲತ್ತಜ ಆಯೆಂಗ್ ಆಡ್‌ಲ್ ಚೊಲ್ಲುವಾರ್. ಚೊಲ್ಲುರೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ತಲೆರೊ ಚುತ್ತು ಮೂನುಬಟ್ಟು ಚುತ್ತಿಟ್ಟ್ ಬಲ್ವಿ ಎರಿರೊ ರಿವಾಜ್. ಎರಿಇಂಕೊ ಈ ಕೋಲಿ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಆಡ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ - ಚೀನಕೋಲುರಜ ಕೊಂಪೊಂಡಾರ್. ಅದ್ ಅಜಲೊ ಹಕ್ಕು ಪಿನ್ನೆ ವಾಡಿಕೆ.

ದೊಂಪತ್ತಾಗ್ ನೂಂಡೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೆ ಅಳಿಯ ಬನ್ನಟ್ಟ್ ಉಲ್ಗ ಕೂಟಿಯೋಂಟು ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಬಂದಿ ಇಡ್ಪಟ್ಟಿ. ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೊ ಒತ್ತುಕು ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ದೈಕ್‌ರ. ಅಪ್ಪ ಅಳಿಯ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೊ ಕಾಲ್ಡಡಿಕ್ ತಸ್ತಾ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಪಾಲ್ ಬೀತ್‌ರ. ಈ ಪಾಲ್ ಬೀತಿಯೊ ಮರ್ಯಾದಿಗಾಯಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ತಸ್ತಾಗ್ ಬಂಗಾರೊ ಮೋಂದರ ಇಡ್. ಇದ್‌ರೆ ಪಾಲ್ ಬೀತಿಯೊ ಅಳಿಯ ಎಡ್‌ರ. ಅದ್ ಅವೊಂಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ.

ಬಂದಿ ಇಟ್ಟ್ ದೊಂಪತ್ತಾಗ್ ಬನ್ನೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಬೆಲ್ಲೊ ತುನಿ ಬಿಚೊರ್ ಕುರ್ಸುಲು ದೈಕ್‌ರ. ಎದ್‌ರೊಡೊ ಮೇಜೆಡೊ ಮೇಲೆ ಬೆಚ್ಚೊ ಬಟಜೆಗ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಪೈಸ ಬೈಕ್‌ರಾರ್. ಉಲುಪೆ, ಕೋಳಿ ಚೋರು, ನೈಚೋರುಡೊ ದಾವತ್ತ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಆವುಡು. ದೊಂಪತ್ತಲುಲ್ಲೊ ಉಂಜಾಲ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೆ ದೈಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಪಾಟ್ ಪಾಡೊಗುಂಡು.

ಪುದೆಪೆಂಡೆ ಚಮಕೊಗು ಬನ್ನೊ ಪೆನ್ನಜ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೆ ಕೂಟಿಯೋಂಟು ಪರ್ತಾವುಡಾರ್. ಅಜಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರೇ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೊ ಅವುತುರೊ ಪೆನ್ನಜಂ ಪರ್ತಾವುಡಾರ್. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಅಗ ದೂರಾಯೆಂಗ್ ಬೋರಿ ಗಾಡಿಲ್ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೆ ಕೂಟಿಯೋಂಟು ಪೋಂಡಾರ್. ವಾಡತ್ತಲ್ ಕೂಟಿಯೊಂಪೋಂಡದುಂ ಇಂತ್. ಮೈಕಾಲ್ದೊ ಪೇಂಟೆಲ್ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಲ್ ಕೂಟಿಯೊಂಪೋಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೆ ಕೂಟಿಯೊಂಬನ್ನಜ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೊ ಅವುತುರೊ ದೊಂಪತ್ತಾಗ್ ನೂಲುಡೈಕ್ ಮುನೂಲು ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೊ ಅವುತುರೊ ಕೊರೆ ಪೆನ್ನಜ ಅಜಲೆ ಎದ್‌ರೊಕ್ಕೊಗು ಉಂಡು. ಎದ್‌ರೊಕ್ಕಿ ಕೂಟಿಯೊಂಬನ್ನೊ ಪಿನ್ನೆ ದೊಂಪತ್ತೊ ಬಾಯಿಲ್ ಮಂಜಾಲ್ ತನ್ನಿಲ್ ಪುದೆಪೆಂಡೊ ತಲೆ ಉಲ್ಪಿಟ್ಟ್ ಅದ್‌ರೆ ಅವೊಲೊಮೇ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಬೀತೊಗುಂಡು. ಬನ್ನೊ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಉನು ಆವುಡು. ಪಿನ್ನೆ ಅಂಡೇ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನೆ ತಿರಿಂಜ್ ಪೋಂಡು.

ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೆ ಕೂಟಿಯೊಂಟು ಪೋಗು ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೊ

ಅವುತುರಜ ಜಂಡಾಲ್ ಬರೂನು. ಬನ್ನಜಗು ಚಮ್ಮನ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೆ ಕೂಟಿಯೊಂಟು ಪೋನು. ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪೋಂಬೊ ಮರ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂ ಜೊತೆಗ್ ಬೆತ್ತಲೆ, ಅಡಕೆ, ಚೊಪ್ಪು ಕೊಂಪೋನು. ಇಜನೆ 15ರೊ ತಾಲತೋಲೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಡೊ ಅವುತುಗು ಪೋಂಬೊ ಕೊಂಪೋಗು ಉಂಡು.

ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಸುಬೈಕ್ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಮಾಮಿರೊ ಕಾಲ್ ಪಿಡಿಕ್ಕೊಗು ಉಂಡು. ಅದ್ ರೊ ಮರ್ಯಾದಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ಮಾಮಿ ಮರ್ಮೊನುಗು ಬಂಗಾರೊ ಮೋಂದರ ಕೊಡ್ಪುರು. ಅದೇ ಪೊಲೆ ಹಿರಿಯಂಕ್, ಮಚುಂಚಿ ಮಾರ್ಕ್ ಕೈಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ಮುಶಾವರತ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಉಡುಗೊರೆ ಎಡ್ತೊಲೊಗು ಉಂಡು. ಪುದಿಯೊ ಪೆನ್ನಗ್ ಬಲೆ ಬೈಕರೊ, ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಎನ್ನ ಇಟ್ಟ್ ಕುಲಿಕ್‌ಡೊ, ಅಪ್ಪರಿತಾಲ, ನೆಯಿಂಕಂಜಾ, ಅಮ್ಮಾಯಿ ಅಪ್ಪ ಇಜನೆ 15ರೊ ತಾಲತೋಲೊ ಚಿಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಕ್‌ಡ್. ಆನ್‌ರೊ ಪಾರ್ತಿರಂಕುಂ, ಪೆನ್ನರೊ ಪಾರ್ತಿರಂಕುಂ ಪ್ರತಿಯೊರು ಆಲ್‌ಕುಂ ಚಮ್ಮನ ನಡಕ್‌ರ್. ಆರ್‌ಕ್ ಚಮ್ಮನ ನಡಕ್‌ರಾ ಅಜಲೊ ದಾವ್ತರೊ ಕರಿರೊ ಪಿನ್ನಾನ್ತಲ್ ಒರು ಕೋಲಿರೊ ತೊಡೆ ಬೈಕೊನೆ. ಅಜನೆ ಬೆಚ್ಚಿಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಆರ್‌ಗ್ ಚಮ್ಮನಾಂಟ್ ಗೊಂತಾವುಡೊ.

15ರೊ ತಾಲ ಈ 15ರೊ ತಾಲತ್ತಾಕ್ ಪೋಂಬೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆರೊ ಚಂಜಯಿಮಾರಲ್ಲೆ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟು, ಕೋಲ್ಪಲಿ, ಪಲಿಯತಟ್ಟ್ ದಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿಯೊಂಟು ಬಾರೀ ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್ತಲ್ ಪೋಂಡಾರ್. ಪೋಂಬೊ ಪುದೆಪೆನ್ನಡೊ ಅವುತುಕು ಪೂ, ಮಿರಾಯಿ ಕೊಂಪೋಗುಂಡು. ಬೆಲಿಯೊ ತಗರಿಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬಗೆರೊ ತಿನ್ನೊಗು, ಸಾಮಾನ್ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಅದ್‌ರೊ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟುರುಮಾಲ್ ಪಯಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಚೆರಿಯೊ ಬಾಲಕ್ಕಾರ್ ಮಕ್ಕಲೊಟ್ಟ ಪೋರ್ಪಾಟಿಯೊಂಟು ಪೋಂಡೊ. ಪೂ, ಜಿಲೇಬಿ, ಮಾಲ್ಪುರಿ, ಲಾಡ್, ಬೆತ್ತಲೆ, ಅಡಕೆ, ಚೊಪ್ಪು, ಪೂವಣ್ಣೆ ಪೌಡರ್, ಸೋ, ಸಾಬುನು, ತುನಿಕಲ್ಗರೊ ಸಾಬೂನು, ಚೀಪು, ನಾಡೆ ಇಜನೆ ಕೊರೇ ಬಗೆ ಅದ್‌ಲ್ ಇಕ್ಕಡ್. ಇಜನೆ ಪೋಯಂಕ್ ತಾಲ ಉಂಡು. ಮನೆಲ್ ಚುತ್ತುಂ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಅಡ್ಲೊಲಿಡೊ ಮೇಲೆ ತಗರಿಲ್ ಚೋರು, ಕರಿ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಒಟ್ಟುಗು ಉನ್ನರದ್‌ಕ್ ತಾಲಾಂಟ್ ಚೆಲ್ದಾರ್. ಇಜನೆ ಉನ್ನಂಬೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಮರ್ಯಾದಿ, ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಡೊ ಎಲೇನು, ಮೂತೋನು, ಅಲಿಯಂಕಡೊ, ಕುಂಜಾಬಡೊಂಟು ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪಿಂಜಾನ ಕರಿ ಕೇಕ್‌ಡಾರ್. ಇದೆಲ್ಲಾ ಬನ್ನಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ 'ಬಿಸ್ಕಿಲ್ಲಾ' ಚೆಂತ್ ಚೋರುಗು ಕೈಕುತ್ತೊನು. ಊನು ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆ ಅಂಡ್ ಜಾವುಗು ಪುದಿಯೊ ಪೆಂಡೊ ಅವುತುಲು ದೈಕ್‌ರ. ಬಾಕಿನ್ನಜ ಪೆರೊವು ಬಂಡಾರ್. ಈ ತಾಲ ಜಾವುಗು ಮಾತ್ರ ನಡಕ್‌ರೊ ಪೋಲುಗು ನಡಕ್‌ರದೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಅಪ್ಪತ್ತೂ ಮಂಜಾಲ

ಅಪ್ಪತ್ತೂ ಮಂಜಾಲ ಮುನೂಲು ಬಾರೀ ಗೌಜಿಲ್ ನಡನೋಂಟಿಂತ್. ಕರ್ಪುಂಚಿಗ್ 7 ತಿಂಜಲ್ ಆವುಂಚೊ ಮಾಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಡಜ ಅಪ್ಪಚುಡುರೊ ನಾಲ್ ನಿಗಂಟ್ ಆಕಿಟ್ ಪೆನ್ನೆಡೊ ಉಮ್ಮಡೊ ಅವುತುಗು ತರಿಪಾಟ್‌ರಾರ್. ಆನಾಲ್‌ಡೆಂಡ್ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪೆನ್ನೆಡೆ ಕೂಟಿಯೋಂಟು ಬರೊಗು ಉಮ್ಮಡೊತುಡೊ ಪೆನ್ನಿಜ-ಆನಿಜ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಚೀನಕೋಲುಲು ಮಾಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಗು ಪೋವಾರ್. 5-10 ಮೈಲ್ ದೂರ ಇಂತೆಂಗ್ ಮುನೂಲ್ತಂಡೆ ಪೋಂಡೊ ಕೆಟ್ ಇಂತ್. ಪೋಂಚೊ ಪೂ-ಮಿಠಾಯಿ, ಬಂಗಾರ್ ಕೊಂಪೋಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪೋಯಜಕು ಅವುಲು-ಬಾಲೆಡೊ ಸತ್ಕಾರ ಆಯೋಂಟಿಂತ್. ಅಂಡ್ ಜಾವು ಇಡೀ ಪಾಟ್, ಕಲಿ ಆಯೋಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೋಳಿ-ಚೋರುಡೊ ದಾವತ್ ಆಯಿಟ್ ಅವುಡೆಮೇ ವರಜೆಡೊ.

ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಕರ್ಪುಂಚಿರೆ ಚಮಕೊಗು ಉಂಡು. ಉಮ್ಮಡವುತುಡಜ ಕೊಂಪೋಯೊ ಬಂಗಾರ್ ಪಿನ್ನೆ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪುದಪೆನ್ನೆಗ್ ಮಾಪುಲೆಡೊ ಅವುತುರಜ ಎಡ್ಲೊ ಬಂಗಾರ್ ಸಬೆಕ್ ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಕಾಟೊಗುಂಡು. ಕರ್ಪುಂಚಿರೆ ಒರು ಕುರ್ಸುಲ್ ದೈಪಾಟಿಟ್ ಚಮಕುಂಚೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಎಲ್ಲ ಕೈಕೊಟ್ಟಿ ಪಾಡುವಾರ್. ಪಾಟ್ ತೀನೋಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಲು-ಬಾಲೆ, ಎರ್ಚಿರೊ ಕರಿ-ನೈಚೋರೊ ದಾವತ್ ಅವುಡು. ಕರ್ಪುಂಚಿರೆ ಕೂಟಿಯೋಂಟು ಬರುಂಚೊ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಚೀನಕೋಲುಲು ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಬಂಡೊ. ಅಪ್ಪ ತೆರು ನೀಲಂ ಆನಿಜ, ಪೆನ್ನಿಜ, ಮಕ್ಕ, ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸೇರಿಟ್ ನೋಕುವಾರ್. ಇದ್ರೆಮು ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪೆನ್ನೆ ಅಪ್ಪ ಚುಟ್ಟು ಬಂಡೊ ಚಿಲ್ಡೊ.

ಅಂಡತ್ತೊ ನಾಲ್ ಚಮ್ ನಮುಂತೊ ಅಪ್ಪ ಆಕಿಟ್ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪುದಪೆನ್ನೆಗ್ ತಿನ್ನೆಬಾಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಯಾರಾಯಿಟ್ ಇಮಂಡೆಪ್ಪ ಎನ್ನೆಡಪ್ಪ ಸಂಕ್ರೊಲಿ, ಗುಲಿಯಪ್ಪ ಅದ್ರೊಟ್ಟುಗು ಲಾಡ್, ಹಲ್ವ, ನೇವರಿ, ಮಾಲ್ಪುರಿ ಇದ್ರೆಲ್ಲ ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ತಗರಿಲ್ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ಚುತ್ತುಂ ಪೆನ್ನಿಜ ಮನೆಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪುದಪೆನ್ನೆಗ್ ತಿನ್ನೆಬಾಟ್‌ರೊ. ಉನಾಯೆಂಗುಂ ಇದೇ ಪೊಲೆ. ಚುತ್ತುಂ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ತಗರಿಲ್ ಚೋರು ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ಕೈಕುತ್ತಿ ಉನ್ನಡೊ ಕ್ರಮ. ಇಜನೆ ಉನ್ನಡೊ ಅಂಡತ್ತೆಂಕ್ ಬೆಲಿಯೊ ಮರ್ಯಾದಿ.

ಇಜನೆ ಅಪ್ಪ ಚುಟ್ಟು ಉಮ್ಮಡೊತುಗು ಬನ್ನೊ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪುದಪೆನ್ನೆಗ್ ಮಂಜಾಲ್ ತನ್ನೊ ಉಲಿಂಚೊ ಎಡ್ಡೆಟ್ ಆ ತನ್ನಿರೆ ಅವೊಲೊ ಕಾಲ್ ಬೀತೊಗುಂಡು. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಾಲ್ಗುಂ ಚಮ್ ಅವುತುರೊ ಚಮ್ನ ಬರೊಕುಂಡು. ಮಚ್ಚಿನ್ನಡೊ, ಮಚಿಂಚಿಮಾರೊ, ಅಳಿಯಂಕಮಾರೊ, ಪೊದವರೊ, ಇನ್ ತೆಲ್ ಪೈಸಗಾರೋಂಟಾಯೆಂಕ್ ಈ ಚಮ್ನ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಚೀನಕೋಲುಡೊ ಮೆರವಣಿಗಲ್ ಬರು. ಚಮ್ ನಮುಂತೊ ಅಪ್ಪ ಪೂ, ಮಿಠಾಯಿ, ಹಲ್ವ, ಮಾಲ್ಪುರಿ, ಲಾಡ್ ಇಜನೆ ಮದ್ರತ್ತೊ ಬಸ್ತಾಜಲೆ ಬೆಲೆ ಬೆಲಿಯೊ ತಗರಿಲ್

ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ ಅದ್‌ಕ್ ಪಟ್ಟರೊ ಉರ್ಮಾಲ್ ಪಯಪಾಟಿಟ್ಟ ಬಾಲಕ್ಕಾರ್ ಪೊರ್ತೋಂಟು ಮೆರವಣೆಗಲ್ ಪೊಂಡೊ.

ಕರ್ಪುಂಚಿಕ್ 7 ತಿಂಜಲ್ ನೊರಾಪ್ಪ ಉಮ್ಮ-ಅಬೊಕ್ಕು ಯತೆ ಸುರುವಾವುರು. ಅಪ್ಪಮೇ ಚಂದ್ತಲ್ ಪೆರೊಗು ನೇರ್ಚೆ ಬೈಕೊಗು ಸುರುವಾಕಡಾರ್. ಪೇತ್ ನೋಕುಡೊ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ತೇಡೊಕು ಸುರುಆಕವಾರ್. ಪೇತ್ ನೋಕುರೊ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ಅವುತುಕು ಬಿಲ್ಪಾಟಿಟ್ಟ ಅಂಕ್ ಉಪಾಕಾರ ಆಕಿಟ್ಟ ಬೆತ್ತಲೆ-ಅಡಕೆ ಕೊಡ್ಪುಟ್ಟು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆಕೊಗುಂಡು. ಪಿನ್ನೆ ನಂಕ್ ಬೇನ್ಮಾಯೊ ಪೇತ್‌ರೈಮ ಕಿಟ್ಟಾಲೆ ಚೆತ್ ಈ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಅವುತುಲು ಪೆತ್ತೋಲುಕು ಬೇನ್ಮಾಯೊ ಪೊಡಿಮರಂದ್ ತಯಾರ್ ಆಕಿಟ್ಟ ಬೈಕೊಗುಂಡು. ಬೇನ್ಮಾಯೊ ಸಾಮಾನ್ ಬಿಲ್ಪಾಟಿಟ್ಟ ಅದರ್ ಚೇರಿಟ್ಟ ವನಕಿಟ್ಟ ಕುತ್ತಿಟ್ಟ ಸಾರನೆಲ್ ಸಾರಿಟ್ಟ ಭರನಿಲ್ ಇಟ್ಟ ಬೈಕುವಾರ್. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಅಂಡ್ ಆಸ್ತೆಲ್ ಪೆರಾಡೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಮೇಡ್ ಬಾಯಿ (Midwife) ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಕರ್ಪುಂಚಿರೆ ಪರಿಣ್ಣೆ ಆಕರೊ, ಪೆರ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ರಾಯತ್ತೊ ಹಿರಿಯೊ ಪೆನ್ನಿಜ. ನೊಂಬಲ ಬರುಂಬೊ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ನೊಂಬಲ ಸುರು ಆವುಂಬೊ ಪೋಲಾವಟ್ಟ-ಜಾವಾವಟ್ಟ ಪೋಯಿಟ್ಟ ಆ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ಕೊಟಿಯೋಂಟು ಬರೊನು.

ಕಾಪಿಕಾಡ್ ಮರಿಯಂದಾದ, ಬೊಟ್ಟುರವುತುರೊ ಅಲಿಮಂದಾದ, ಕೋಚಕ್ಕ ಇಜಂತೆ ಚೆಲೆ ಪೆನ್ನಿಜ ಅಂಡ್ ಪೆರ್‌ಬಾಟ್‌ರದ್‌ಲ್ ಬಾರೀ ಉಸಾರ್. ಕೋಚಕ್ಕ ತುಳು ಪೆನ್ನಿಜ ಆಯೆಂಗುಂ ನಜಲೊ ಪಲಕ ತನ್ನಿ ಪೊಲೆ ಪಲಕ ಪರೆಯು. ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆರೆ ಏದೊರು ಅಡೆ-ತಡೆ ಇಲ್ಲಾಂಟ್ ಪಲಕ ಪರೆಯಿಡೊ ಈಮ ಮುಟ್ಟು ತೋಲೊ ಬಗ್ಗಿಟ್ಟ ಕೋಲು ಕುತ್ತಿಯೋಂಟು ನಡಕ್‌ಡೊ. ಈ ಕೋಲು ಕುತ್ತಿಯೋಂಟು ಮಲ್ಲೆಮೆ ಬಂಡೊ ಅಲ್ಲ ಬೀಸ ಬೀಸ ನಡಕ್‌ಡೊ. ನಾನ್ ನಂಡೊ ಬೆಲಿಯೊ ಮೂತೋಲುಕು ನೊಂಬಲ ಬರುಂಬೊ ಈ ಮರೆ ಕೊಟಿಯೋಂಟು ಬನ್ನೊ ನೆನಪುಂಡು. ಈಮ ಅವುತುಕು ಬನ್ನೊಮೇ ಬನ್ನೊ ಅವುತುಲು ಎಲ್ಲಾಕುಂ ದೈರ ಬಂತ್ ದಮ್ಮ ಬುಟ್ಟಾರ್. ಪೆರೊಕು ಪಾರ್ತೆಂಗ್ ಸೇರಿಯೊ ಪೆನ್ನಿಜ ನಫೀಸತ್‌ಮಾಲೆ, ಮಯ್ಯದ್ವಿಮಾಲೆ ಓದೊಗು ಸುರು. ಚೆಲೇ ನಮುಂತೊ ನೇರ್ಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೈಕೊಗುಂಡು. ಪಲ್ಲಿಕ್ ಪಡಕೊಡ್ಕುರೇಂಟ್, ಮಾಲ್ಟೆ ಆಕಿಟ್ಟ ಕೊಡ್ಕುರೇಂಟ್, ಈದ್‌ಖಾನ್‌ಲ್ ತಿರಿ ಕೊಲ್ತುರೇಂಟ್, ರಾತೀಬುಕು ಕೋಳಿ ಕೊಡ್ಕುರೇಂಟ್, ಮೌಲೊದು ಓದಿ ಹದಿಯ ಆಕ್‌ರೇಂಟ್... ಇಜನೆ ಚಮ್ಮ ನಮುಂತೊ ನೇರ್ಚೆ ಬೆಯಿಕ್‌ಡಾರ್. 'ಮಾಲ್ಟೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಪತ್ತಾರೆ ಸಧಿ ಪೂಲಾಕಿಟ್ಟ ಅದ್‌ಕ್ ಚಕ್ಕರೆ-ತ್ಯಾಜೆ ಬೆರಗಿಟ್ಟ ಆಕ್‌ಡಾಂತೆ ಓರು ತಿಂಡಿ. ಅಜಿಲ ಮೊಗರು ಉರೂಸುಲು ಇಪ್ಪಂ ಈ ಮಾಲ್ಟೆ ತಬರುಕು ಆಕಿಟ್ಟ ಪೋಕುಡಾರ್.

ಪತ್ತೆ ಪರ್ತ್ ಕಿಡಾವುಡೆ ಬೆಚ್ಚ ತನ್ನಿಲ್ ಕುಲಿಪಾಟ್‌ರಾರ್. ಬಾಂಗ್ ಕೊಡ್ಡುಟ್ಟು ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕಿಡಾವುಡೊ ಬಾಯಿಕ್ ಹಿರಿಯಜ ಪಂತಾರೆ, ಚಕ್ಕರೆ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಮುಂದಿರಿಜೆ ಚಯಚಿಟ್ಪ್ ನಕ್ಬಾಟೊಗುಂಡು. ಕಿಡಾವುಗು ಚೊಕ್ಕೀಪೂಡೊ ತನ್ನೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಒನಕ್ ದ್ರಾಕ್ಷೆರೆ ತನ್ನಿಲ್ ನಂಚಿಟ್ಪ್ ಬೆಲ್ಲೊ ತುನಿಲ್ ಅದ್ರೆ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಪ್ ಕಿಡಾವುಡೊ ಬಾಯಿಕ್ ಅದ್ರೆ ಬೆಯಿಕ್‌ಡಾರ್. ಅದ್ರೆ ಕಿಡಾವು ಉಜುಂಬಿಯೋಂಟಿಕ್ಕು. ಇಲ್ಲೆಂಗ್ ಅದ್ ಬಾಯಿಕ್ ಕುಟ್ಟು ಕುಟ್ಟು ಪುಲಿಇೋಂಟಿಕ್ಕಡಾರ್. ಕಿಡಾವು ಪೈಚಿಟ್ಪ್ ಜೋರು ಬುಲುಟ್ಟೆಂಗ್ ನೆರೆಕರೆಡೊ ಮೊಲೆ ಪಾಲಿನ್ನೊ ಪೆನ್ನಿಜಲೆ ಬಿಲ್ವಾಟಿಟ್ಪ್ ಮೊಲೆ ಕೊಡ್ವಾಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಜಾಮಂತೆ ಬೆಚ್ಚ ತನ್ನಿಗ್ ಪಂತಾರೆ ಇಟ್ಪ್ ಅದ್ರೆ ಚಮಚ್ತಲ್ ಬಾಯಿಕ್ ಬೀತಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಇದೆಲ್ಲ ಎಂದಿಕ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಪತ್ತೆಟ್ಪ್ ಮೂನು ನಾಲ್ ತೋಲೊ ಕಿಡಾವುಕು ಮೊಲೆ ಕೊಡ್ತೊಕು ಇಲ್ಲೆ ಪತ್ತೆಟ್ಪ್ ಮೂನು ನಾಲ್ ತೋಲೊ ಮೊಲೆಲ್ ಬಂಡೊ ಮಂಜಾಲ್ ಕಲರ್‌ಡೊ ಪಾಲ್‌ಡೆ ಅಂಡತ್ತಜ ಕೆಟ್ಟೊ ಪಾಲ್‌ಂಟ್ ಬೀಯರಿಚೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಬಲಮಾಯಿಟ್ಪ್ ನಂಬಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅದ್‌ಕಾಯಿಟ್ಪ್ ಆ ಪಾಲ್‌ಡೆ ಪುಲಿಇಾಟ್ಪ್ ಎಡ್‌ಟ್ಪ್ ತೆಜ್ಜೆಡೊ, ಕಂಗ್‌ಡೊ ಕೆಟ್ಟಿಗ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಚೋಂಬುಡೊ ಗುಲಿಕ್ ತೂಜಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಕೊಜಂಬು ಎಡ್ಕೆರೊ

7ರಂಡ್ ಕಿಡಾವುಡೊ ತಲೆಡೊ ಮುಡಿ ಬಡಿಕೊಗುಂಡು.

ಇದ್‌ರೆ ಕೊಜಂಬು ಎಡ್ಕೆರೊ ಚೆಲ್ಲಾರ್. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ್ ಪೊದುವರ್ಕ್ ಬಿಲಿ ಕಡತೊನು.

ನೆರೆಕರೆಕ್, ಸಂಬಂದತ್ತಂಕ್ ಚೆಲ್ಲೊನು. ಈ ಮರ್ಯಾದಿ ಕಿಡಾವುಡೊ ಅಜ್ಜಿಕ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಬೋಬಕು (ಮಾಪುಲೆಡೊ ಉಮ್ಮ-ಅಬ್ಬ). ಸ್ಲೇಟ್‌ರೊ ಪೂಲುಕು ತ್ಯಾಜೆನ್ನೆ ತೋತಿಟ್ಪ್ ಅದ್‌ಲ್ ಬಾಲ್‌ಡೆ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಚಾಕರೆ ನೆಲ್ಲೆ ಕೂಟಿಟ್ಪ್ ಮೂರ್ಚೆ ಆಕಿಟ್ಪ್ ಅದ್‌ಲ್ ಅಜ್ಜಿ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಬೋಬ ಕಿಡಾವುಡೊ ತಲೆಡೊ ಮುಡಿ ಬಡಿಕಡೊ. ಬಡ್ಜೊ ಮುಡಿರೆ ಒರು ತಟ್ಟೆಲ್ ಇಟ್ಪ್ ಪೇತ್‌ರೋಲು ಪೊದುವರ್ಕ್ ಕಾಟ್‌ವಾಲ್. ಅದ್‌ಕ್ ಅಬ ಬೆಲ್ಲೆಡೊ ಒರು ಉರ್ಪತ್ತೊಮಾ, ಜಂಡ್ ಉರ್ಪತ್ತೊಮಾ ಪಾವಲಿ ಕಾನಿಕೆ ಇಡ್‌ವಾರ್. ಅದ್‌ರೆ ಪೇತ್‌ರೋಲು ಎಡ್‌ಕೊಕು. ಅದ್ ಅಯಿಮೊಕೆ. ಪಿನ್ನೆ ತ್ಯಾಜೆರೊ ಚೆಲ್ಲೆ ಕಲ್‌ಕಂಡಿ, ಕಡ್ಡೆ ಮಿಠಾಯಿ ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಪೋಕುಡಾರ್. ನೆರೆಕರೆಕ್, ಪೊದುವರ್ಕ್ ಕಡತಿ ಕೊಡ್ತುವಾರ್.

ನಾಲ್ಕುಂ ಪತ್ತೊಲೆ ಕುಲಿಪಾಟೊಕುಂಡು. ಕುಲಿಪಾಟಿಕ್ ಮುನೊಲು ಎನ್ನೆ ಪೂಯೊಕುಂಡು. ಎನ್ನೆ ತಡಿಕೆ ಬಲಿಕೊಕು ಪಿನ್ನೆ ತುನಿಕ್ ಪಾಯಿಕ್ ಆಗಾತೊ ಪೊಲೆ ಬಾಲೆಡೊ ಎಲೆಲ್ ಕಡಪಾಟ್‌ರೊ ರಿವಾಜ್ ಇಂತ್.

ಪೇತ್ ನೋಕುರೈಮ ಬೆಲ್ಲಮಂತ್ ಕೋಳಿ ಕೂಕುಡೈಕ್ ಮುನೋಲು ಎಂಚಿಟ್ಟ್ ಜಂಡ್ ಕುಲಿಕೆ ತನ್ನ ನೆಲ್ಲೋನೆ ಬೆಚ್ಚ ಆಕಿ ಬೈಕೊಗಿಂತ್. ಇದೇ ಪೊಲೆ ಕಿಡಾವುಡೆ ಕುಲಿಪಾಟೊಗುಂಡು. ಮುಕುಂಡೊ ಚೊಪ್ಪುಡೆ ನೆಲ್ಲೋನೆ ಬೆಚ್ಚ ತನ್ನಲ್ ಪಯಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಅದರೆ ಎಡ್ಡೆಟ್ಟ್ ಕಲ್ಲ್ ಕುತ್ತಿಟ್ಟ್ ತನ್ನ ಎಡ್ಡೆಟ್ಟ್ ನಾಲ್ಕುಂ ಕಿಡಾವುಕು ಪೂಂಚಿಟ್ಟ್ ಕಂಗೆಡೊ ಪಾಲೆಲ್ ಬಲ್ತವಾರ್. ಈ ಮುಕುಂಡೊ ಚೊಪ್ಪುಡೊ ತನ್ನ ಕಿಡಾವುಡೊ ಮೇಲ್ ಚರಂಗ್ ಬೂಲಾತೊ ಪೊಲೆ ತಡಿರೆ ಕಾಕ್ ಕೆಲೊ ನಂಬಿಕೆ. ಕೊರೇ ನೇರ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಪೂಂಚಿಟ್ಟ್ ಕಿಡಾವುಡೊ ತಡಿಕ್ ಬಲ್ಲೊಲು ಪಿನ್ನ ಪೇತ್ ರೈಮ ಕಿಡಾವುಡೆ ಪಾಲೆಡೊ ಎಡ್ಡೆ ಕುಲಿಪಾಟ್.

ಮುನೋಲೆ ತಯಾರಾಕಿ ಬೆಚ್ಚೊ ಪೊಡಿ ಮರಂದ್ ಪೆತ್ತೋಲುಕು ನಾಲ್ಕುಂ ಕೊಡ್ಕುಗುಂಡು. ಅದೊಟ್ಟುಗು ಪಾಲ್ ಪಿನ್ನ ಕನಾಯಂ ಕುಡಿಕೊಕು ಕೊಡ್ಕೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ತನ್ನ ಬಿಲ್ಲೂಲ್ ಕುಡಿಕೊಕು ಕೊಡ್ಕಾಲೆ. ಮೊಲೆಲ್ ಪಾಲ್ ಆವೊಬೇಂಡಿಟ್ಟ್ ಮತ್ತೆರೊ ಕಂಚ್ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಕೊಡ್ಕೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪೊಡಿ ಮರಂದ್ ರೊ ಉಂಡೆ ಆಕಿಟ್ಟುಂ ತಿನ್ನ ಬಾಟಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಇದ್ ಮುಲುಜೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆಂಗೆ, ಕಷ್ಟಲ್ ತೊಂಡೆಂಗೆ ತಲ್ಲಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಕುಡಿಕೊಕು ಒರು ಮುಕ್ಕುಲಿ ತನ್ನ ಕೊಡ್ಕಾಲೆ. ತನ್ನ ಕುಡಿಚೆಂಗೆ ಶೀತ ಅವುಡೊಂಟು ಪೇಡಿ.

ಪೊಡಿ ಮರಂದ್ ರೊ ಸಾಮಾನ್ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ವಾಮ, ಕಡ್ ಗ್, ಕೊತ್ತಂಬರಿ,
 ನಲ್ಲ ಮೊಲೊವು, ನಂಜಿ ಮೊಲೊವು,
 ಚುಕ್ಕು, ಕಾಲಜೀರಗ, ಕರಿ ಜೀರಗ, ಎಚ್
 ಮದಾರ, ಇಪ್ಪುಲಿ, ಹರಾಂಪು, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಜಾಯ್ ಪತ್ರೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಒನಕಿ
 ಪೊಡಿಯಾಕಿಟ್ಟ್ ಇದ್ ಕ ನೆಯಿ, ತ್ಯಾಜಿ ಎಣ್ಣೆ, ವಾಲೆ ಚಕ್ಕರೆ ಸೇರ್ ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ನಲ್ಲ
 ಕೊಲಚಿಟ್ಟ್ ಉಂಡೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಕೊಡ್ಕುರಾರ್.

ಮರಂದ್ ಚಮ್ಮ ನಮುಂತೊ ಉಂಡು. ಸಾರಣೆ ಮರಂದ್ (ಸಾರಣೆಲ್ ಒತ್ತಿಟ್ಟ್ ಆಕ್ಡೊ ಪೊಡಿ ಮರಂದ್), ಅಟ್ಟಿ ಮರಂದ್ (ಮನ್ನಿ ಪೊಲೆ ಇಕ್ಡ್), ಮೊಲೊವು ಚಕ್ಕರೆ ಮರಂದ್, ಇಜನೆ ಚಮ್ಮ ನಮುಂತೊ ಮರಂದ್ ಆಯಿಗೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಪೊಡ್ಕೊ ಮರಂದ್ ಭರನಿಲ್ ಇಟ್ಟ್ ಬೈಕುಂಬೊ ಅದೊಟ್ಟುಕು ಒರು ಚೊಂಬುಡೊ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಇಡೊಕುಂಡು. ಅದ್ ಎಂದಿಗ್ ಚೆನ್ನೆಂಗೆ ಪೆಂಚೊ ಅದ್ರೆ ಬಾಯಿಲ್ ಬೆಚ್ಚೊಂಡೆಂಗೆ ಬೇಗ ಮಾವು ಕೀಲ್ ಬೂಲ್ಡು ಚೆಲ್ಲೊ ನಂಬಿಕೆ. ಇಪ್ಪ ಆ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಕಾನೊಕು ಇಲ್ಲೆ ಒರು ಆನ್ತಕ್ 4 ಮುಕ್ಕಾಲ್. ಒರು ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಮೂನು ರುಯಿ. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಚೊಂಬುಡೊ ಪಾವಲಿ.

15ರೂ ಕುಲಿಡಂಡ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಿ ಇಂತ್. ಅಂಡ್ ಕಾಕ-ಮಾಮಿ ಪೆತ್ತೊ ಚೆಲೊವು ಕೊಂಬರೊ ಉಂಡು. ಕಿಡಾವುಕು ಬೆಲ್ಲೊ, ಕರ್ತೊ ಚಟ್ಟಿ ಕರ್ತೊ ನೂಲು, ಬೆಲ್ಲೆಡೊ ನೂಲು, ಪೈಸಗಾರ್-ಟಾಯೆಂಗ್ ಬಂಗಾರೊನೂಲು ಕೊಂಬರ್‌ವಾರ್. ಭರ್ಜರಿ ದಾವತ್ತ್ ಆವುಡು. ಇದ್‌ಕ್ ನೆರೆಕರೆಡಬ, ಕುಟುಂಬತ್ತಬ ಸೇರೊಗುಂಡು. ಸುರೂಕು ಪೊಟ್ಟು ಚೋರು. ಪಿನ್ನೆ ಕೋಳಿಡೊ ಕರಿ ನೈಚೋರು.

40ರೂ ಕುಲಿಯುಂ ಇದೇ ಪೋಲೆ ಬಾರೀ ಗಡ್ಡಲ್ ನಡಕ್‌ರ್. 40ರೂ ಕುಲಿಕ್ ಮಾಪುಲೆರೊ ಅವುತುರಬ ಬರೊಕುಂಡು. ಬರುಂಬೊ ಪೆತ್ತೊಲುಕು ತುನಿ-ಕುಪಯ, ಮಾಮಿಕ್ ತುನಿ-ಕುಪಯ, ಪೇತ್ ನೋಕಿಯೊ ಪೆನ್ನಿಬಗು ತುನಿ-ಕುಪಯ, ಪೆತ್ತೊಲುಗು ಬಂಗಾರೊ ಬಸ್, ಕಿಡಾವುಕು ಕಾಲ್‌ಕ್ ಕಾಲ್ಪಲೆ, ಕೈಕ್ ಬಲೆ, ನಡುಕು ನೂಲು ಕೊಂಬರೊಕುಂಡು. ಎಲ್ಲ ಸಾದಾರಥಿ ಬೆಲ್ಲೆಡೊಮೆ. 40 ಕುಲಿಚೊ ಪೆನ್ನ ಮಾಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಕು ಪೋಂಬೊ ಅವೊಲೊ ಉಮ್ಮ-ಅಬ್ಬ ಪಿನ್ನೆ ಕೊರೇ ಆನಿಬ-ಪೆನ್ನಿಬ ಪೋಗುಂಡು. ಪೆತ್ತೊಲು ಮಾಪುಲೆಡೊ ಅವುತುಕು ನೂಲುಂಬೊ ಮಂಜಾಲ್ ತನ್ನಿಲ್ ಉಲಿಂಜ್ ಎಡ್ಡೊಗುಂಡು. ಉಲಿಂಜ್ ಎಡ್ಡೊ ತನ್ನಿರೆ ಕಿಡಾವುಕು ನಕ್ಕಬಾಟಿಟ್ತೆರೆಕು ಬೀತ್‌ವಾರ್. ಎಲ್ಲಾರ್ಕುಂ ಊನು ಆವುಡು. ದೂರಾಂಟಾಯೆಂಗ್ ಬನ್ನಬ ಪಿಶ್ಯಾಂಡ್ ಪೋವಾರ್.

ಸುನ್ನತ್ ಮಂಜಾಲ ಪಂಡ್ ಮಕ್ಕೊಗು 10 ವರ್ಸ ಬಯಸ್ ಆವುಂಬೊ ಸುನ್ನತ್ ಮಂಜಾಲ ಆಕ್‌ಡೆ ತಲೆಬೆಚ್ಚಿ 10 ವರ್ಸೆಗ್ ಮುನೊಲು ಸುನ್ನತ್ ಆಕ್‌ಡೊ ಬಿಸಯೆಮೇ ಇಲ್ಲೆ 15 ವರ್ಸೆ ಕಲೆಡದುಂ ಇಂತ್. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಚೆರ್ಡಲೇ ಸುನ್ನತ್ ಆಕ್‌ಡೊ ಬಿಸಯೆಮೇ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಅಜನೆ ಆಕ್‌ಡದ್ ಉಮ್ಮ-ಅಬ್ಬಗು ಬಾರೀ ಪೇಡಿ. ಎಂದಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಸುನ್ನತ್ ಆಯೊ ಮಕ್ಕಲೊ ಚ್ಚಾರೆ ಪೋಂಡದ್ ನಿಕ್ಕಾಂಟಿ ಮಕ್ಕ ಮರ್ಚೆದುಂ ಉಂಡು. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೋಲ್ಲೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲಾಂತ್.

ಅಪ್ಪ ವತ್ತ ಬನ್ನಟ್ತ್ ಸುನ್ನತ್ ಆಕ್‌ಡೊ. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಬ್ಯಾಂಡೀಸ್, ಮುಲಾಮುಡೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ತುನಿಡೊ ದಸಿಲ್ ಪರ್ತಿ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ತ್ ಗಾಯ ಕೆಟ್ಟುವಾರ್. ಗಾಯತ್ತೆ ಕಲೊಗು ಕೋಲಿಡೊ ತುಯಿ. ಪುನ್ನು ಕಲ್ಲಿಟ್ತ್ ಅದೇ ಕೋಲಿಡೊ ತುಯಿಲ್ ಗಾಯತ್ತೆಗ್ ಎನ್ನೆ ತೋತುರೊ. ಗಾಯ ಒನಜೊಗು 3 ತಿಂಜಲ್, 6 ತಿಂಜಲ್ ಪೋಯದುಂ ಉಂಡು.

ಸುನ್ನತ್‌ರೊ ಮಕ್ಕಲೆ ಪೆತ್ತಬಲೊ ಪೋಲೆ ನೋಕಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕುಡಿಕೊಗು ಚಪ್ಪೆ ತ್ನು ಕೊಡುಕಾಲೆ. ತಿನ್ನೊಗು ಪತ್ತರ್, ಕಂಡೆರೊ ಕರಿ, ಕಡ್ಲೆ ನಂಚಿಟ್ತ್ ಅದೊ ಕರಿ, ಕೋಳಿಡೊ ಕರಿ. ಪತ್ತರ್ ಪುನ್ನು ಒನಜ್‌ಡವುಡೊ ತೋಲೊ ನಾಲ್ಕು ನೆಯಿ ಇಟ್ಚಿಟ್ತ್

ಕೊಡ್ಡೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಇದೇ ಗಾಯ ಒನಜೊಗು ಮರಂದ್‌ಂಟ್ ನಂಬಿಕೆ.

ಸುನ್ನತ್ ಆಯೊ ಸುರೂಲು ಮಕ್ಕ ಪರ್ಲಾತೊ ಪಲೆ ಜಾವು ಇಡೀ ಜಾಗರಣೆ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಕಾತೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸಬಿನತ್ತೊ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಟ್ ಅರ್ಥ ಬೆಚ್ಚೊಂಟು, ಚೆನ್ನೆಮನೆ ಕಲ್ಲೊಂಟು, ಇಸ್ಪಿಟ್ ಕಲ್ಲೊಂಟು ಜಾವುಡೀ ವರಜಾಂಟೆ ಕಾಕ್‌ವಾರ್. ವರಕ್ ಬಾರಾತೊ ಪೊಲೆ ಅಂಕು ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಜಾಯ ಕೊಡ್ಡೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಮುರ್ಚಿ ಬಲ್ತಂಬೊ ಚುತ್ತುಲು ಹಿರಿಯಜಲೆ ನಿಪ್ಪಾಟಿಟ್ ವತ್ತ್ ಈ ಕಾರ್ಯತ್ತೆ ನೆರವೇರಿವೆರೊ ಕ್ರಮ. ಕಿಡಾವುಡೊ ಬುಲ್ಪು ಕೇಕಾತೊ ಪೊಲೆ ಜೋರುಲು ಬ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟವಾರ್, ಚೀನಕೋಲು ಊದುವಾರ್. ಬೆಡಿ, ದುರ್ಸು ಬುಟ್ಟೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸುನ್ನತ್ ಆಕ್‌ಂಬೊ ಅರಿರೊ ಮೂಡೆರೊ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಲೆ ದೈಪಾಟ್‌ರದ್ ಬೆಲೆಯೊ ಮರ್ಯಾದಿ. ಮಕ್ಕಲೆ ಕಲ್ತಕ್ ಬೆಲ್ಲೊ ತುನಿ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ ಮೂಡೆಡೊ ಮೇಲೆ ದೈಪಾಟುವಾರ್. ಕೀಲ್ ತಸ್ತ ಪಿನ್ನೆ ಚರಂಟಿಲ್ ಬೆನ್ನೂರು ಕ್ವಾಂತ್ ಬೈಕ್‌ಡಾರ್. ತಸ್ತ ಸುನ್ನತ್ ಆಕ್‌ಂಬೊ ಚ್ವಾರೆ ಅದ್‌ಕ್ ಇತ್ತೊಕು. ಚರಂಟಿಲ್ ಬೆನ್ನೂರು ಸುನ್ನತ್ ಆಯೊ ತೋಲು ಇಡೊಕು. ಸುನ್ನತ್ ಆಯೊ ಮಕ್ಕಲೆ ಪಾಯಿಲ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಕಟಿಲ್ ಬಲ್ತಾರಾರ್. ಬಲ್ತಾರ್ ಕೆ ಮುನೊಲು ಪಾಯಿಕ್ ಚ್ವಾರೆ ಆವಾತೊ ಪೊಲೆ ಅಡಿಕ್ ಚೋಂಬುರೊ ಎಲೆ ಬಿರಿಚೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸುನ್ನತ್ ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೊಡಿಯೊ ಎಲ್ಲಾರ್ಚುಂ ನೈಚೋರು, ಎರ್ಚಿರೊ ಕರಿಡೊ ದಾವತ್ತ್. ನೈಚೋರು-ಎರ್ಚಿರೊ ಕರಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಅಪ್ಪ ಅದ್ ಬೆಲೆಯೊ ದಾವತ್ತ್. ಅಪ್ಪ ಬಿರಿಯಾನಿಡೊ ಬಿಸಯಮೇ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಅಪ್ಪ ಹಲ್ಲಿಲುಂ, ಪೇಂಟಿಲುಂ ಬಿರಿಯಾನಿರೊ ಪೇರೇ ಗೊಂತಿಲ್ಲಾಂತ್. ಸುನ್ನತ್‌ರೊ ಮಕ್ಕೊಕು ಪೊದುವರೊ ಸಂಬಂದತ್ತ್‌ಲ್, ಕುಂಇಬ-ಮೂತಬರೊ ಸಂಬಂದತ್ತ್‌ಲ್, ಅಲಿಯಂಕಡೊ ಸಂಬಂದತ್ತ್‌ಲ್. ನೆರಡಜಲೊ ಇಜನೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಸಂಬಂದತ್ತ್ ಚಮ್ಮನ ಬನ್ನೋಂಟಿಂತ್. ಪತ್ತಾರ್, ಅರಿ, ತ್ಯಾಜಿ, ಕೋಳಿ, ಮಿಠಾಯಿ, ಕಡ್ಲೆ ಮಿಠಾಯಿ, ಮದ್‌ರೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮುಂತೊ ತಿನ್ನೊಗು ಬನ್ನೋಂಟಿಂತ್.

ಸುನ್ನತ್‌ರೊ ಊನು ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕಾಸ್ ಬೈಕೊಗು ಇಂತ್. ಒರು ಟೀಬಲ್‌ರೊ ಮೇಲೆ ಒರು ಬಟಜೆಲ್ ಪಟ್‌ರೊ ಉರ್ಮಾಲ್ ಇಟ್‌ಟ್ ಬೈಕ್‌ರಾರ್. ಎಲ್ಲಾರುಂ ಅದ್‌ಲ್ ಕಾಸ್ ಬೈಕುವಾರ್. ಬೆಚ್ಚೊ ಕಾಸ್‌ರೊ ಕನಕರ್ ಒರ್ದೆ ಎಲ್ಲಿಯೋಂಟು ಇಕ್ಕಾರ್. ಎಂದಿಗ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಅಜಲೊ ಅವುತುಲು ಎಂದೇಂಗುಂ ಲೇಸ್ ನಡಕೆಂಬೊ ಆಕಾಸ್ ಪೆರೊವು ಬೆಯಿಕೊಗು ಉಂಡು.

ಈ ಸುನ್ನತ್ ಮಂಜೊಲೆ ಚೆಲೆ ಪೈಸಕ್ಕಾರ್ ಗೌಜಿಲ್ ಆಕ್‌ಡಜಂ ಇನ್ನಾರ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಕುದುರೆಡೊ ಮೇಲ್ ದೈಪಾಟಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಚೀನಕೋಲು, ಬೆಡಿ, ಗರ್ನಲ್

ಬುಟ್ಟೋಂಟು, ತಾಲೀಮು ಕಲ್ಯಾಣಂಟು ರಾಯ ಇಡೀ ಮರವಣಿಗೆ ಆಕಿಟ್ ಚುತ್ತು ಬಾಟಿಯೋಂಟಿನಾರ್.

ಪುನ್ನು ವನಜೆಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಸುನ್ನತ್‌ರೊ ಮಕ್ಕ ಪಲ್ಲಿಗ್ ಪೋಂಡದ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಿಂತ್. ಅಜಲೆ ಸುನ್ನತ್‌ರೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೇಂಟ್ ಬಿಲ್ಲೋಂಟಿನಾರ್. ಅಂಕು ಪುದಿಯೊ ಚೆಟ್ಟಿ ಮುಂಡು, ಚೆರ್ಪ್ ಎಲ್ಲಾ ಇಡ್ಪಾಟಿಟ್, ಬೆಲ್ಲಿಯಾಸರಂಡ್ ಮರವಣಿಗಲ್ ಪಲ್ಲಿಗ್ ಪೋಂಡೊ. ಇದ್‌ಕುಂ ಅಗ-ಅಗ ಪೋಯಿಟ್ ಬಿಲಿಕೊಗಿಂತ್. ಪಲ್ಲಿಗ್ ಪೋಂಬೊ ಅವುತುಲು ಸರ್‌ಬತ್. ಪಲ್ಲಿ ಇಲಿಂಚ್ ಬನ್ನೊ ಪಿನ್ನೆ ನೆಯಿಚೋರು ಎರ್ಚಿರೊ ಕರಿರೊ ದಾವತ್.

ಪಂಡತ್ತೊ ಅಡ್ಡುಗಾರೆ ಪ್ರತಿ ಅವುತುರೊ ಅಡ್ಡುಗಾರಲ್ ನೆಲ್‌ಲೇ ಜಂಡ್ ಅಡ್ಡು ಇಕ್ಕು. ಅದ್‌ಲ್ ಕೋಲು ಬೆಚ್ಚಿಟ್ ತೀ ಕತ್ತಾಬಾಟ್‌ರೊ. ಕಲ್‌ತ್ತಲ್ ಚೋರು ಬೇಪಾಟ್‌ರೊ. ಬಿಸೆಲಿಲ್ ಕರಿ ಆಕ್‌ಡೊ. ಮುಚ್ಚಿಲ್ ಬಾಡೆ ಮುಚ್ಚೊಕ್ಕು. ಎಲ್ಲಾ ಎಡಬ ಮನ್ನಡದೇ. ಆ ರುಮಾನ್‌ಲ್ ಅಲುಮೀನಿಯಂ, ಸ್ಪೀಲ್ ಎಡಬ ಇನ್ನೊಕ್ಕಿ ಉನ್ನೊಗು ಬಾಡೆ. ಕರಿ ಕೂಟೊಗು ಸುಕುರಿಜೆ. ಚರಂಟಿರೊ ಕೈಲ್. ಎಲ್ಲ ಆವೆ ಮನ್ನಡೊವೆ. ರಾಯತ್ತೊ ವಾಡಾರಿಮಾರೇ ತಯಾರಾಕ್‌ಡೊ.

ಈ ಆವೆ ಮನ್ನಲ್ ಉಂಡಾಕ್ಕೊ ಎಡಬಲೆ ಕಯರ್‌ಲ್ ಉಂಡಾಕ್ಕೊ ಉರಿಲ್ ಒನ್ನರೊ ಮೇಲೆ ಒನ್ನ ಜೋಡಿಸಿಟ್ ಅಡ್ಡುಗಾರೆಡೊ ಮೂಲೆಲ್ ತೂಕಿ ಬೈಕುವಾರು. ಅಡ್ಡುಡೊ ಮೇಲ್ ತೂಕಿಟ್ಟುಲ್ಲೊ ಪೊಗೆ ಪಲಗೆಡೊ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಎಡ-ಕಲ, ಸಾಮಾನ್‌ಜ ಬೆಯಿಕ್‌ಡೊ. ಈ ಪೊಗೆ ಪಲಗೆಲ್ ಅಡ್‌ಸೊಲಿ, ಕಲ, ಬಿಸೆಲಿ, ಬಾಡೆ, ಸುಕುರಿಜೆ, ಕುಡುಪು - ದಾಂಕನೆ, (ಚೋರು ಬಾರ್‌ಡದ್), ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಕಾವಲಿ, ಕಾವಲಿಗ್ ತೋತುರೊ ಕೊರ್ಸಂಡಿ ಎನ್ನೆ ತ್ಯಾಜೆ ಉರಿಕುಡೊ ಕತ್ತಿ, ಮೀನ್ ಮುರಿಕುಡೊ ಮನೆ ಕತ್ತಿ, ಚರಮನೆ, ಪತ್ತರೊ ಮನೆ ಇಜನೆ ಎಲ್ಲ ಇಕ್ಕು. ಕೀಲ್ ಉಪ್ಪುತನ್ನಿರೊ ಕಲ, ಉಪ್ಪುಕರಿರೊ ಭರನಿ, ಅಡ್ಡು ಊದುರೊ ವಾಂಟೆ, ಜಪ್ಪಿ ಪೊಡಿಯಾಕೊಗು ಪಿಡಿಂಕ್‌ಲ್, ದೈಕೊಗು ಮನೆ ಎಲ್ಲಾರೊ ಅವುತುರೊ ಅಡ್ಡು ಕಾರೆಲ್ ಕಂಡೊಂಟಿಂತ್. ಒರುಮೂಲೆಲ್ ಕಾಯ ಆರ್‌ಕ್‌ಡೊ ಕಲ್.

ಅರಿ ಚೇರೊಗು ತಡೆ-ಸಾರನೆ, ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಸಾರನೆ, ಮರ್ತರೊ ಇಮ್‌ಂಡೊ ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಮನೆ, ಚಿಮಿಂಡೆನ್ನೆಡೊ ಕುಪ್ಪಿ ತ್ಯಾಜೆನ್ನೆಡೊ ಕುಪ್ಪಿ ಸುಪ್ಪರ ಮದಲ್ ಆನಿ ಅಡ್ಡಿಟ್ ತೂಕುವಾರ್. ಆನಿಜ ಪಾಯಿ ಬುರಿಚಿಟ್ ಅದ್‌ಕ್ ಸುಪ್ಪರ ಇಟ್‌ಟ್ ಚುತ್ತುಂ ದೆಚ್ಚಿಟ್.

ಉನ್ನುಡೊ ನಡವಡಿ. ಪೆನ್ನಿಜ ಮನೆಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಉನ್ನುಡೊ. ಮನೆಜ ಅಡ್ವಕಾರಲ್ ಅಟ್ಟಿಕ್ಕಿಟ್ಟಿಟ್ ಇಕ್ಕು. ಉನ್ನೊಗು ಟೇಬಲುಂ ಇಲ್ಲಿ ಕುರ್ಸುಲು ದೆಚ್ಚಿಟ್ ಉನ್ನುಡೊ ನಡವಡಿಂ ಇನ್ನೆಟ್ಟಿ.

ಮಲಗಾಲತ್ತ್ ಬೇಂದಿಟ್ ಚೆಕ್ಕಡೊ ಚಾರೆಡೊ ಉಪ್ಪುತನ್ನಿ ಮಾಜೆಡೊ ಉಪ್ಪು ತನ್ನಿ ಚಲ್ಲಂಕಾಯಿಡೊ ಉಪ್ಪುತನ್ನಿ ಆರ್ತಿಡೊ ಉಪ್ಪುತನ್ನಿ ಆಂಚೆಕ್ಕಿರೊ ಉಪ್ಪುತನ್ನಿ ಎಡ-ಕಲತ್ತಲ್ ಸ್ವಾಕ್ ಆಕಿಟ್ ಬೆಚ್ಚೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಎಡತ್ತೊ ಬಾಯಿಡೆ ತುನಿಲ್ ಉಲ್ಲ ಕಾತ್ ನೊಲಾತೊ ಪೋಲೆ ಗಟ್ಟಿಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಅದೇ ಪೋಲೆ ಮಾಜೆಡೊ ಉಪ್ಪರಿ, ಅಂಬಟ್ಟಿರೊ ಉಪ್ಪರಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ - ಕರಂಡೆ ಕಾಯಿಡೊ ಉಪ್ಪರಿ. ಇದ್ದೆ ಜಾಗ್ರತಲ್ ಭರನಿಲ್ ನೊರಚಿಟ್ ಬಾಯಿ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ ಮಲಗಾಲತ್ತ್ ಗಾಯಿಟ್ ಕಲಂಬಿಲ್ ಎಡ್ ಬೆಯಿಕ್ವಾರ್. ಮನ್ನೆಡೊ ಎಡಕಲತ್ತಲ್, ಕಡಯತ್ತಲ್, ಕುಲಿಕಲ್ ತನ್ನಿ ನೊರಚಿ ಬೈಕುವಾರ್. ಚೊಂಬುರೊ ಕುಲಿಕೆ, ಕೊಡಪನ, ಕಡಯ, ಕಲ ಬರೊ ಸುರುವಾಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಈ ಮನ್ನೆಡೊ ಎಡ ಎಲ್ಲಾ ಒನ್ನೊನ್ನೇ ಮಾಯ ಅಯಿತ್. ಎಲ್ಲಾ ಅವುತುರೊ ಪೆರೊವುಲು ಇಕ್ಕುರೊ ಕುಲಿಕೆರೊ ಕೊಟ್ಟಿಗಲ್ ತನ್ನಿ ಚೆಚ್ಚಾಕಿ ಕುಲಿಕೊಕು ಮನ್ನೆರೊ ಕುಲಿಕೆ ಇಕ್ಕಾರ್. ಬೆಜಕರೆ ಕತ್ತಬಾಟಿಟ್ ತನ್ನಿ ಬೆಚ್ಚಾಕಾರೊ. ಅವುತುರೊ ಚುತ್ತುಮುತ್ತುಲುಲ್ಲೊ ಮರತ್ತೊ ಒನಜ್ ಬೂನೊ ಬೆಜಕರೆ (ಎಲೆ)ರೆ ಮಾಚಿಲ್ ಅರಗಿಟ್ ಒಟ್ಟಾಕಿಟ್ ಸ್ವಾಕ್ ಆಯಿಗೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಪ್ರತೀ ಅವುತುರೊ ಪೆರೊವುಡೊ ಜಾಲ್ ಕೋಳಿಡೊ ಕೂಡು ಇಕ್ಕು. ಅವುತುಲು ನಡಕ್ಡೊ ದಾವತ್ತ್, ಪೆರ್ನಾಲಪ್ಪ ಸುನ್ನೆರೊ ಮಕ್ಕೊಕು ಇದೇ ಕೋಳಿರೆ ಆರ್ಕರೊ. ಪೆರ್ನಾಲಂಡ್ ಬೆಲ್ಲಮಂತ್ ಮುಕ್ಕುರಿಗೆ ಕೋಳಿ ಆರ್ಕಡೊ ಚಾಕ್ ಪಿಡಿಚೋಂಟು "ಕೋಳಿ ಆರ್ಕೊ ಉಂಡಾ?" ಕೇಚೋಂಟು ಪ್ರತೀ ಅವುತುಕು ಬರು. ಬನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗ್ ಜಮಾತ್ ದೂರು ಪೋಯೋಂಟಿಂತ್. ಆ ರುಮಾನಲ್ ಕೋಳಿಡೊ ಅಂಜಾಡಿ ಇನ್ನೆಟ್ಟಿ.

ಮುನೊಲ್ಲಜಲೊ ಅಪ್ಪ ನೇವರಿ (ಅವುಲು, ಚಕ್ಕರೆ, ತ್ಯಾಜೆ, ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆರೆಗಿಟ್ ಪೊಂಡ ಆಕಿಟ್ ತೊಂದರೆಲ್ ಬ್ಯಾಪಾಟ್ ರೊ ಅಪ್ಪ), ಎನ್ನೆಡೊ ಅಪ್ಪ (ಸಂಕ್ರೊಲಿ), ದಲಿಯಪ್ಪ ಪೂತಾಲ ಅಪ್ಪ ಕಿನ್ನತ್ತಪ್ಪ ಪಿಇನಪ್ಪ ಉಲಿಯಪ್ಪ (ಇದ್ ಮುಟ್ಟಿ ಕಲಕಿಟ್ ಆರ್ಕಡೊ ಪುದಿಯಾಂಪುಲೆಕ್ ಸೆಷಲ್ ಅಪ್ಪಜ)

ಚಕ್ಕರಪ್ಪ (ಇದ್ ತಕ್ಕಿರೊ ಎಲೆಲ್ ಮಡಕಿಟ್ಟ್ ತೊಂದರಲ್ ಆಕ್ಡೊ), ಮಂಜಾಲ್‌ಡೊ ಅಪ್ಪ (ಇದ್ ಮಂಜಾಲ್‌ಡೊ ಎಲೆಲ್ ಮಡಕಿಟ್ಟ್ ತೊಂದರಲ್ ಬೇಪಾಟ್‌ರೊ), ಬಿಸಲಿಡೊ ಅಪ್ಪ ಗುಲಿಯಪ್ಪ ಇಡ್ಲಿ ಸಾರಣೆ ಅಪ್ಪ ಇಮ್‌ಂಡೆ ಅಪ್ಪ ಮೂಡೆ, ತೊಂದುರುಡೊ ಅಪ್ಪ ಪತ್ತರ್ (ಓಡುಲು ಚುಡ್ಡದ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಾಲೆಡೊ ಎಲೆಲ್ ಪತ್ತಬಾಟಿಟ್ಟ್ ಕಾಯಿಕ್‌ರೊ ಇಜನೆ ಜಂಡ್ ನಮುನ - ಇಜನೆ ಚುಟ್ಟದ್ ಬಾರೀ ಸುವಾದ್), ಓಡುಪೋಲೆ, ಪೋಪೋಲೆ, ಉಲುಂದುಡೊ ಪೋಲೆ, ಪಿಂಡೆ, ತನ್ನಿ ಪಿಂಡೆ, ಕೊವುಲುಡೊ ಪಿಂಡೆ, ಎಟ್ಟಿರೊ ಪಿಂಡೆ, ಒಲಕಲ್ ಕುತ್ತಿಯೊ ಕಜೆ ಅರಿರೊ ಅರಚಿಟ್ಟ್ ಆಕಿಯೊ ಪಿಂಡೆ ಬಾರೀ ಸುವಾದ್ ಇಕ್ಕ್‌ರ್.

✓ ಆನ್‌ಮಕ್ಕಲೊ ಕಲಿ ಗಿಡಿ, ಕಬಡಿ, ಪಲ್ಲೆ ಬಚ್ಚೆ ಗೋಲಿ, ಲಗೋರಿ, ಕುಟ್ಟೆ-ದೊನ್ನೆ ಬಿಲ್ಲಿನ್ (ಕೊಟ್ಟಿರೊ ಕಲಿ), ಕುಕ್ಕಾಟ.

✓ ಪೆನ್ನಾಮಕ್ಕಲೊ ಕಲಿ ಕೋಲುಕಲಿ, ಬಲ್ಲಿಡೊ ಕಲಿ, ಕಲ್ಲಕಲಿ, ಕನ್ನಮುಚ್ಚಾಲೆ ಕಲಿ, ಡೊಂಕ ಕಲಿ, ಚನ್ನಮನೆ ಪಿನ್ನೆ ವಾಪಚಿಕ್ಕಲಿ (ಆನ್-ಪೆನ್ನೆಡೊ ಬೊಂಬೆಕ್ ಮನಿಡೊ ಮಾಲೆಡೊ ಸಿಂಗಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಅದ್‌ಕ್ ಮಂಜಾಲ ಆಕ್‌ಡೊ ಕಲಿ).

✓ ಬಾಲಕ್ಕಾರ್, ಆನಿಜ ಮಲಗಾಲ್‌ತ್ತ ಗೆಂಟಿಗೇಕ್ ಕನ್ನ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್, ಗಾಲ್‌ತ್ತಕ್ ನಕ್ಕುಲು, ಪನಿ ಕಪ್ಪೆ ಕೋತುಟ್ಟು ಮೀನ್ ಪಿಡಿಕ್ಕೊ ಪೋಂಡದ್ ಇಂತ್. ಸುರುತೊ ಮಲೆಕ್ ತನ್ನಿ ಏರಿಯೊಂಬರುಂಬೊ ಮದ್‌ರತ್ತೊ ತನ್ನಿಕ್ ಮೀನ್ ಕೊಸಿಲ್ ಮೇಲ್ಕಂಡತ್ತಕ್ ಲಾಚಿಟ್ಟ್ ಪಾರಿಟ್ಟ್ ಬರು. ಇದ್‌ಕ್ ಒಬೊರು ಪತ್ತರೊ ಚೆಲ್ದಾರ್. ಬಾಲಕ್ಕಾರ್ ಆನ್‌ಮಕ್ಕ ಉದ್ದತೊ ಕತ್ತಿ, ಬಡಿ ಪಿಡಿಚೋಂಟು, ಲಾಟನ್, ಮಡಲ್‌ಡೊ ಚೂಟಿ, ಗ್ಯಾಸ್‌ಲೈಟ್‌ರೊ ಬೆಲ್ಕರ್‌ಲ್ ಜಾವುಕು ಮೀನ್ ಕೊತ್ತೋಪೋಂಡೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬಾರೀ ಕೊಸಿ. ಇದ್‌ಕ್ ಒಬೊರು ಕೊತ್ತೋಪೋಂಡೊ ಚೆಲ್ದಾರ್. ಯಾಟಿ, ಮೊಡಂಜಿ, ಬಾಲೆಮೀನ್, ಮುಗುಡು ಪೋಲ್ದೊ ಮೀನ್ ಚೆಮ್ಮೆ ಕಿಟ್ಟರ್. ಇದ್ ಒರು ನಮುಂತೊ ಶಿಕಾರಿ. ಒಬೊರುಡೊ ಮೀನ್ ಬಾರೀ ಸುವಾದ್ ಇಕ್ಕ್‌ಡ್.

ಜೋಕಟ್ಟಿರೊ ಹಿನ್ನೋಟ

ಸುಮಾರ್ 165 ವರ್ಸಿತ್ತ್‌ಗ್ ಮುನೊಲು ಕರ್ತವುಡೆ ಜಮಾಅತ್‌ಲ್ ಒಡಕ್ ಉಂಡಾಯಿಟ್ಟ್ ಪುದಿಯೊ

ಪಲ್ಲಿ ಅಯಿತ್. ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ನಿರ್ಮಾಥಿ ಸುರುವಾಕಿಡೊ ಮಹೂಂ ಕಾದ್ರಿ ಹಾಜಿ. ಜತ್ತಬೆಟ್ಟು ಜಕ್ರಿ ಬ್ಯಾರಿರೊ ಕಾಕ ಇಯೆಲ್. ಪ್ಯಾರತ್ತೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ವಠಾರತ್ತಲ್ ಅಂತ್ಯ ವಿಶ್ವಮಿಕ್ಕಡೊ ವಲಿಯುಲ್ಲಾಹ್ ಶೇಖ್ ಹಾಜಿರೊ ಕುಟುಂಬತ್ತಲ್ ಪೆಟ್ಟಿಯಲ್ ಈ ಕಾದ್ರಿ ಹಾಜಿ. ಗುತ್ತು ಮೂಸಹಾಜಿ, ಪೊಯ್ಯೆರೆ ಗುಡ್ಡೆ ಇದಿನಬ್ಯಾರಿ, ಬಾವುಕಡ ಮೂಸಬ್ಯಾರಿ, ನಡಿಗುತ್ತು ಸೆಯ್ಯದ್ ಬ್ಯಾರಿ ಇಜಲೊ ಹಿರಿ ತಲೆಮಾರ್‌ಜ ಈ ಕಾದ್ರಿಹಾಜರ್‌ಕ್ ಪಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟೊಗು ಸಹಕರಿಚೆಡಾರ್. ಆಯೆಂಗ್ ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲಿಲ್ ಜುಮಾ ನಿಸ್ಕಾರ ನಿಸ್ಕರಿಕೊಗು ಆಲ್‌ಕೊರೋಡಿ ಆಯಿಟ್ತ್ ಅಡಚನೆ ಆಯೋಂಟಿಂತ್. ಇದ್‌ರೆ ಮನಸ್‌ಲಾಕಿಯೊ ಅಂಡತ್ತೊ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಬಾನಿಯಕಾರ ಚೋಂದೊತಾಡಿರೊ ಕುಂಞಾಮಾಕ (ಇಯೆಲ್ ಎಪ್ಪಂ ತಂಡೊ ತಾಡಿಕ್ ಮ್ಯೊಲಾಂಜಿ ಬೆಚ್ಚೋಂಟಿಂತ್) ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲಿಡಜಲೆ ಬಿಲ್ಚಿಟ್ತ್ ಪಂಚಾತಿಗೆ ಆಕಿಟ್ತ್ ಒರು ಬೆಲ್ಯಾಸೆ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಲ್, ಒರು ಬೆಲ್ಯಾಸೆ ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಲ್ ಜುಮಾ ನಿಸ್ಕರಿಕೊಗು ಏರ್ಪಾಡಾಕಿತ್ತ. ಆಯೆಂಗುಂ ಆಲ್ಯಾರ್ ಕೊರೋಡಿಯೇ ಇನ್ನಾರ್. ಜುಮಾ ನಿಸ್ಕಾರತ್ತಕ್ ಹಾಜಿರ್ ಆವಾತ್ತಂಕ್ ನಾಲಾನ (ಬೆಲ್ಲಿರೊ ಪಾವಲಿ) ದಂಡ ಕೊಡ್‌ಕ್‌ರದ್ ಕಡ್ಡಾಯ ಆಕಿನ್ನಾರ್.

ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲಿಕುಂ ಒರೇ ಖತೀಬು ಇಂತ್. ಹಾಜಿ ಪೋರ್ತಿ ಯಾನೆ ಹಸನಾಕ ಮೊಕ್ತೇಸರ ಆಯಿಟ್ಟನ್ನೊ ಟೈಮುಲು ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಲ್ ಕುತುಬ ಓದೊಗು ಅಲಾದ ಖತೀಬುರ ನೇಮಕ ಆಕಿಂತ್. ಇಯೆಲೊ ಕಾಲತ್ತ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಪಿನ್ನೆ ಈದ್‌ಖಾನರೊ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆಯಿತ್. ಊಡ್ಡೊ ಬೆಲಿಯೊ ಬಾನ್ಸಕಾರ ಆಲಿಕಾಕ 1933ನೇ ಇಸವಿಲ್ ತಂಡೊ ಮುಕ್ತೇಸರ ಕಾಲತ್ತ ಪಲಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಎದುರು ಜಮಾಅತ್‌ಖಾನ್ ಕೆಟ್‌ಬಾಟಿತ್ತ. ಪುದಿಯೊ ಪಲ್ಲಿಡೊ ಬೂನೊ ಜಮಾತ್‌ಖಾನ ಮಹೂಂ ಹಾಜಿ ಎಂ. ಪಕೀರಬ್ಬ ಬ್ಯಾರಿರೊ ಆಡಳಿತ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆಯಿತ್. ಊಡ್ಡೊ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಅಂಜುಮಾನ್ ಖುವ್ವತುಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ ಸಂಸ್ಥೆರೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಟ್ತ್ ಸಮಾಜ ಸೇವಲ್ ಹಿರಿಯೊ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿಯೊ ಮಹೂಂ ಹಾಜಿ. ಕೆ. ಶೇಖಬ್ಬ ಇಯೆಲೆ ಜೋಕಟ್ಟೆರಜ ಎಪ್ಪೊಲುಂ ನನಪು ಆಕ್‌ಡಾರ್. ಸದ್ರಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಪ್ಪ ಡಿಗ್ರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಸುರ್‌ವಾಕರೊ ಮಟ್ಟತ್ತ್‌ಗ್ ಏರಿರ್.

ಅಂಜುಮಾನ್ ಖುವ್ವತುಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ ಸಂಸ್ಥೆರೊ 25ಮತ್ತೊ ಬೆಲ್ಲಿ ಪೆರ್ನಾಲ್ (1993)ಕ್ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಅಪ್ಪತ್ತೊ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಯಿಟ್ಟನ್ನೊ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಬನ್ನೊಮೆ ಒರು ಇತಿಹಾಸ. ಅಯೆಲ್ ಬರೊಕು ಹಿರಿಯೊ ರಾಜಕಾರಣಿ ಬಿ.ಎ. ಮ್ಯೊದಿನರೊ ಪಾತ್ರ ಚೆಮ್ಮೆ ಇಂತ್. ಆತ್ತರೆ ತೋಲೊ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಈ ರಾಯತ್ತಕ್ ಕಾಲ್ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟಾಂತ್. ಮಾತ್ರಮಲ್ಲ ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಇತ್ತರೆ ತೋಲೊ ಬನ್ನೆಟ್ಟೆ. ಬನ್ನೊ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಕ್ ರಾಯತ್ತಜಲೊ ಕಿನಾವು ಆಯೊ ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಆಕೊಗು ಮನವಿ

ಕೊಡ್ಡಾರ್. ಮನವಿ ಎಡ್ಡೊಂಡೊ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜೋಕಟ್ಟಿಗ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಆಕ್ಡೊ ಭರವಸೆ ತಂತ್. ಶಿಕ್ಷಣಿತ್ತ್ಲ ಜೋಕಟ್ಟಿ ಮುಂದುವರಿಯೊಗು ಅಡಿಪಾಯ ಇಟ್ತ್ಲೆ.

ಅಪ್ಪಮೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿಯೊ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಸಮಿತಿ ಒರು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಸಾಲೆಗ್ ಜಾಗ್, ಕಟ್ಟೋಡಿ ರಾಯತ್ತೊ, ಪರ್ಯಾಯತ್ತಜಲೊ ಸಾಯತ್ತಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಸಮಿತರಜ ಆಕ್ಯಾರ್. ಈ ಸಾಲೆಗಾಯಿಟ್ ರಾಯತ್ತೊ ಚಮ್ಮ ಆಲ್ ಚಮ್ಮ ನಮಂತುಲು ನೈಚಿರಾರ್. ಅಜಲೆಲ್ಲ ಜೋಕಟ್ಟಿರಜ ಎಪ್ಪೊ ಮರಕಾಲೆ. 1994ಲ್ ಸುರು ಆಯೊ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸರಕಾರಿ ಸಾಲೆಜಲೊ ಪೈಕಿ 'ಉತ್ತಮ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಂಟ್ ಪೇರ್ ಎಡ್ಡಾರ್.

ಇದೇ ಪೋಲೆ ಖಾಸಗಿ ಮಟ್ಟ್ ತೊಡೆಡೆಯೊ ಅಂಜುಮಾನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಕೂಲು ಇಪ್ಪ ಬೆಲಾಚಿ ಬೆಲಾಚಿ ಪಿಯುಸಿಲ್ ನಲ್ಲೊ ಫಲಿತಾಶ ಎಡ್ಡೋಂಟುಂಡು. ಸದ್ಯತ್ತಲೇ ಈ ಸ್ಕೂಲು ಡಿಗ್ರಿ ಮೆಟ್ಟಿತ್ತ್ಕ್ ಎರಿಟ್ ಚುತ್ತು ಮುತ್ತುರೊ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ಮಾರೊ ಪಡಿಪುಗು ಸಹಕಾರಿ ಆವುರು. ಮಾತ್ರಮಲ್ಲ ಊಡೆ ಪಡ್ಚೊ ಬ್ಯಾರಿ ಪ್ಲಾನ್‌ಮಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಯೋಂಟುಲ್ಲದ್ ರಾಯತ್ತಗೇ ಒರು ಹೆಮ್ಮೆರೊ ಬಿಸಯೆ.

ಆಧುನಿಕ ದುನಿಯಾವುಕು ಪೂರಕಮಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಚ್ಚೋಂಡೊ ಈ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಒರು ನಲ್ಲೊ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಉಂಡು. ಒರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆ, 3 ಹಿರಿಯೊ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆ, ಒರು ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಖಾಸಗಿಯಾಯಿಟ್ ಪೇರೆಡ್ಡೊಂಟುಲ್ಲೊ ಅಂಜುಮಾನ್ ನರ್ಸರಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಕೂಲ್, ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಪಿಯು ಕಾಲೇಜು ಉಂಡು. ದೀನೀ ತಾಲೀಮುಗು 6 ಮದ್ರಸ, ದರ್ಸ್ ಊಡೆ ಉಂಡು. 4 ಜುಮಾ ಪಲ್ಲಿ ಉಂಡು. ಇಂಗ್ಲೀಜ್, ಭಜನಾ ಮಂದಿರ, ದೈವಸ್ಥಾನ ಉಲ್ಲೊ ಈ ರಾಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪೇರೆಡ್ಡಾರ್. ಅಂಗನವಾಡಿ, ಬಾಲವಾಡಿ ಉಲ್ಲೊ ಈ ರಾಯತ್ತಲ್ ಟೆಲಿಫೋನು, ದೂರದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಾತೊ ಅಗಮೇ ಇಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಲ.

ಒರು ಕಾಲತ್ ಕುಗ್ರಾಮ ಆಯಿಟ್ಟಿನೊ ಜೋಕಟ್ಟಿಗ್ ಇಪ್ಪ 5 ಮಿನಿಟ್‌ಗೊರು ಬಸ್ ಉಂಡು. ಅಲ್ಲಾಮಾರ್ ಕಾರ್‌ರೊ ಸೌಕರ್ಯ ಉಲ್ಲೊ ಅಗ ಎತ್ತರೇ ಉಂಡು. ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲಾತೊ ಈ ರಾಯತ್ತಂಕ್ ಕೊರೇ ವರ್ಸೆಗ್ ಮುನೊಲು ವಾಡಮೇ ಗತಿಯಾಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಊಡೆ ಡಾಕ್ಟರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲಾತಪ್ಪ ಚೆಲೇ ಪೈಸಕ್ಕಾರ್ ಬಜಪೆ ಅಲೆಂಗ್ ಸುರತ್ಕಲ್‌ಡೊ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಮಾರೆ ಬಿಲ್ವಾಟಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ನಾನ್ ಚೆರಿಯೊ ಇಕ್ಕಂಬೊ ಅಂಡತ್ತೊ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಜಪೆರೊ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್. ಸೀಕ್ ಜೋರಾಯಪ್ಪ ಈ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಮಾರೆ ಬಿಲಿಪಾಟಿಯೆಂಗ್ ಆ ರಾಯತ್ತಂಕುಂ ಬೆಲಿಯೊ ಪೇರ್. ಪಾವತ್ತಂಕು ಈ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಮಾರೆ ಬಿಲ್ವಾಟೊಗು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಆಯೆಂಗ್ ಈ ಪಾವತ್ತಂಕ್ ಬೇನ್ಯಾಯೊ ಪಂಡಿತಮಾರ್ ಊಡೆ ಇನ್ನಾರ್. ಅದಲ್ ಮುಖ್ಯಮಾಯಯಲ್ ರಾಮ

ಪಂಡಿತ. ಮರ್ಚೆಪೋಯೊ ಪೋಸ್ಪೋಮೇನ್‌ಡೊ ಅಬ್ಬ ಈ ಪಂಡಿತ ಸೀಕ್‌ಗ್ ಮರಂದ್ ಕೊಡ್ತೆಂಗ್ ಸೀಕ್‌ಡಂಕ್ ಅದೇ 'ರಾಮಬಾಧಿ' ಪಿನ್ನೆ ದೈಯ್. ಇನ್ನಾ ಕೈ ಪೂಲೈತೆಂಗ್, ಕಾಲ್ ಪೂಲೈತೆಂಗ್ ಸಲಕೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಮುಲ್ಲುಡೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕಿ ತಂಡೊ ಬಂದದಡಿ ನಾರಾಯಧಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಈ ಬಾಗತ್ತೊ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಮುಲ್ಲು ತಜ್ಜು ಮಾತ್ರಮಲ್ಲ ಜಾನುವಾರೊ ಕಾಲ್ ಪೂಲಾಯೆಂಗ್ ಸಲಕೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಸಮಾಯಿಗೋಂಟಿಂತ್. ಜಾನ್‌ವಾರೊ ಸೀಕ್‌ಗುಂ ಮರಂದ್ ಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ಸುಮರಾಕಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಪೊಯಿಲ್, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಕೆಪಟೆ, ಬಯರ್ ನೊಂಬಲ ಪಿನ್ನೆ ಚೆಲೇ ಪೆನ್ನಿಜಲೊ ಸೀಕ್‌ಗ್ ಮರಂದ್ ಕೊಡ್ತೋಂಟಿನ್ನಯಲ್ ಪಂಜೆಗುರಿ ಜೇನಿ ಪೊಬು. ಇಯೆಲ್ ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ಒರು 'ಸ್ಟ್ರೋಗೇ ತಜ್ಜು' ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ತಂಡೊ ಪಿತ್ತಲೊ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಮರಂದ್‌ರೇವೆ ಉಪಯೋಗ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪೆನ್ನಿಜಗು ಮೂನು ತಿಂಜಲೊ ಮರಂದ್ ಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ಗೊಡ್ಡತ್ತನ (ಬಂಜೆ) ನಿವಾರಣೆ ಆಕಿಯೋಂಟಿನ್ನದ್ ಇಪ್ಪ ಚರಿತ್ರೆ. ಇಯೆಲ್ ಮೊಲೆಡೊ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಡೆ ಸುಮರಾಕಿಯೊ ದಾವಿಲೆ ಉಂಡು. ಅಪ್ಪ 'ಕ್ಯಾನ್ಸರ್' ಸೀಕ್‌ಗ್ 'ಉದಲ್ ಪುಂಚೆ' ಚೆನ್ನೋಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಲ್ ನೈಚೊ ಚಮ್ಮೆ ಆಲ್ಮಾರ್ ಜೋಕಟ್ಟೆಲ್ ಇನ್ನಾರ್. ದಿ. ಅನಂತ ಮಾಸ್ತರ್, ದಿ. ಬಾಬು ಮಾಸ್ತರ್, ಮಹೂಂ ಅಹ್ಮದ್ ಮಾಸ್ತರ್ ಇಜ ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಲ್ ಮಾಸ್ತರ್ಮಾರಾಯಿಟ್ಟ್ ಸೇವೆ ಆಕ್ತಬ. ಅದೇ ಪೊಲೆ ಜೇವಮಾನ ಇಡೀ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲೆ ನಡಪಾಟಿಯೋಂಟು ಬನ್ನೊ ದಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಧಿ ಮಾಸ್ತ್ರಿ ಮಹೂಂ ಹುಸ್ಸೆನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಲ್ ಮನೆಗಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನೈಚಿಂತ್.

ಪೆರ್‌ಬಾಟೊಗು ಅಂಡ್ ಕೋಚಕ್ಕ ಚೆಲ್ಲೊ ಪೆನ್ನಿಜ ಇಂತ್. ಈಮ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಪಿನ್ನೆ ನೆರೆ ಗ್ರಾಮತ್ತಂಕು 'ಹೆರಿಗೆ ತಜ್ಜೆ'. ಜಾವುಗಾವಟ್ಟೆ ಪೋಲುಗಾವಟ್ಟೆ ಪೆನ್ನಿಂಕ್ ಪೇತ್‌ರೊ ನೊಂಬಲ ಬಂತೆಂಗ್ ಈಮಗು ಬಿಲಿ ಪೋಯೋಂಟಿಂತ್. ಕೋಚಕ್ಕ ಪಲ್ಲಿಪೋಂಟಿ (ಬನ್ನಾಲೆ)ಡೊ ಕೊಂಬು ಬಾಬುರೊ ಉಮ್ಮ ಈಮ ಬಂತೆಂಗ್ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಪೆನ್ನಿಜ ಇನ್ನೊ ಅವುತುರೊ ಪೆನ್ನಿಂಕೆಲ್ಲ ಪೇಡಿ ತಪ್ಪುಡು. ಬಗ್ಗಿಟ್ಟ್ ಬೆತ್ತತ್ತೊ ಕೋಲುಡೆ ಆದಾರತ್ತಾಗ್ ಕುತ್ತಿಯೋಂಟು ನಡಕ್‌ರೊ ಈಮ ಬೀಸ ಬೀಸ ಪೋಂಡೊ ನೋಕುಂಬೊ ಎಜಂತೊ ಬಾಲಕ್ಕಾರುಂ ಚೆಂಗಿಕ್ಕೊನು. ಜೋಕಟ್ಟೆರಜ ಆರೆ ಮರನೆಂಗುಂ ಈಮರೆ ಮರಕಾಲೆ. ನಂಡೆ ಪೆರ್‌ಬಾಟಿಯದುಂ ಈಮಮೇವುಲ.

ಸುಮಾರು 65 ವರ್ಷತ್ತಾಕ್ ಮುನೂಲು ಜೋಕಟ್ಟೆಲ್ ಪೋಸ್ಪ್ ಆಫೀಸ್ ಇನ್ನಾಟ್ಟೆ ಕರ್ಗಾರ್ (ಕಳವಾರ್)ರೊ ಪೋಸ್ಪ್ ಆಫೀಸ್‌ರೆ ನಜ ಅವಲಂಬಿಸಿಟ್ಟಿನ್ನ. ಒರು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಆಕೊನೆಂಗ್ ಮೈಕಾಲ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಸುರಕ್ಕಲ್‌ಗ್ ಪೋನು. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡೊ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇನೂಂಟಾಯೆಂಗ್ ಮೂಲ್ಕಿಕ್ ಪೋನು. ರಾಯತ್ತೆ ಎಂದ್ ದೊಂಬಿ, ಗಲಾಟೆ

ಆಯೆಂಗುಂ ಮೂಲ್ಕಿ (ಕಾರ್ನಾಡ್)ಕ್ ನಡನ್‌ಟ್ಟೇ ಪೋನು. ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಬರೂಗು ಒರುನಾಲ್ ಪಿಡ್ನೋಂಟಿಂತ್. ಅಂಡತ್ಲೊ ಕಾಲತ್ ನಜ ಕುದ್ಡಾಯಿಟ್ಟ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ದೂರು ಕೊಡ್ತೊಕು ಇಲ್ಲೆ. ರಾಯತ್ಲೊ ಪಟೇಲರೊ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಿಡಿಚೋಂಟು ಪೋನು. ಪಿಡ್ನೋಂಟು ಪೋಯಿಲ್ಲೆಂತ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಎಡ್ಲೆಲ್ಲೆ ತನಿಕೆಕ್ ಪೊಲೀಸ್ ಬಂಡೊ ಪಿತ್ಯಾಂಡ್. ವಾಡತ್ಲಲ್ ಪಾವಂಜೆ ಪೊಲೆ ಕಡನ್‌ಟ್ಟ್ ನಡನೋಂಟು ಜೋಕಟ್ಟೆಕ್ ಬರೊನು. ವಾಹನ ಇಲ್ಲಾತ್ಲೊ ಝಮಾನ್ ಅದ್. ಕ್ರಮೇಣ ಬಜಪೆಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಜಲೊ ಗ್ರಾಮ ಬಜಪೆ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಡೊ ಸರಹದ್ದಾಗ್ ಸೇರಿತ್. ಇಪ್ಪ ಮುಟ್ಟತ್ತೊ ಪಣಂಬೂರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸರಹದ್ದಾಗ್ ಸೇರಿಟ್ಟುಂಡು. ಒರು ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆ ಜೊಕಟ್ಟೆಕ್ ಬನ್ನೊ ಗೊಂತಾಯೆಂತ್ ಅಂಡ್ ಮನಿಸಮಾರ್ ಅಪ್ತುರೊ ಪರ್ತ್ ಬರಾಲೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪೊಲೀಸ್‌ರೊ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ನೋಕಿಟ್ಟೆ ಮನಿಸಮಾರ್ ಪೇಡ್ನೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ತಲೆಕ್ ಚೋಂದೊ ಟೊಪ್ಪಿ ಕೈಲ್ ಲಾರಿ, ಕಾಕಿ ಚಡ್ಡಿ-ಚೆಟ್ಟಿ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಒರೆ - ಬೂಟ್ಟು ಇಟ್ಕೊಟ್ಟ್ ಬಂಡೊ ಗತ್ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಎಸ್.ಪಿ.ಗುಂ ಇಲ್ಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಕ್ ಟೊಪ್ಪಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗ್ ಹ್ಯಾಟ್ ಕಡ್ತಾಯಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ರೊ ಬಿಲ್ಪಾಟಿಯೊ ಆ ಬೂಟ್ಟುರೊ 'ಜರ್ಕ್ ಬುರುಕೆ ಸಬ್ ಜಂಡ್ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ತೋಲೊ ಕೇಚೋಂಟಿಂತ್. ಇಂಗ್ಲಿಸ್‌ರಜಲೊ ಆಡಳಿತ ಕಾಲತ್ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ಲೆಕ್ ಸೇರಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಆ ಕಾಲತ್ 3-4 ಗ್ರಾಮತ್ಲೆಕ್ ಒರು ಬೆಂಚ್ ಕೋರ್ಟ್. ಅಜಂತೆ ಒರುಕೋರ್ಟ್ ನಂಕು ಮಂಗಳವೇಂಟಿಲ್ ಇಂತ್. ಚೆರೈಯೊ ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಅವುಡೆಮೇ ತೀರ್ಮಾನ ಆವುಡೊ. ಪಂಚಾತಿಗೆದಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ರಾಯತ್ಲೊ ಮೂಪಮ್ಮಾರೆ ಸರಕಾರ ನೇಮಕ ಆಕ್ರೋಂಟಿಂತ್. ಇಜಂತೊ ಕೋರ್ಟ್‌ರೊ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಜಲೊ ಗ್ರಾಮತ್ಲೊ ಗುತ್ತು ಅಬ್ಬೊಣಾಕ ನೇಮಕ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ತಪ್ಪು ಆಕ್ರಂಕ್ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಇಡ್ಲೊ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಿಂತ್.

ಜಂಡ್ ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಬೆಲ್ಲೆ 1933ಲು ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಬೆಲ್ಲೆ ಬನ್ನೊಟ್ಟ್ ಗ್ರಾಮತ್ಲೊ ತಗ್ಗೆ ಪ್ರದೇಶತ್ಲೆಲ್ ಇನ್ನೊ ಆಗ್ ಕೆಟ್ಟೋಣಜ ಮುಂಜೆ ನಾಶ ಆಯಿತ್. ಅಪ್ಪ ಆಗ ಎಲ್ಲ ಮುಲಿಡದ್. ಬೆದರ್, ಸಲಕೆ, ಮಡಲ್‌ಲ್ ಉಂಡಾಕೊ ಮಾಡ್. ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಪೊಲೆ ಕಾಂಕ್ರಿಟ್, ಓಡುರೊ ಮಾಡ್ ಅಲ್ಲೆ ಬೆಲ್ಲೆತ್ಲೆಲ್ ಕೃಷಿ ಎಲ್ಲ ನಾಶ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬಾರೀ ನಷ್ಟ ಆಯಿಂತ್.

ಪಿನ್ನೋಕ್ 1974ಲ್ ಬನ್ನೊ ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಬೆಲ್ಲೆ ಚಮ್ಮೆ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ್‌ಗ್ ಕಾರಣ

ಆಯಿತ್. ಅಲ್ಲಾಂಟೆ ಸಾಮಾನ್, ಎಡ-ಕಲ ಎಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲತ್ತಲ್ ಒಲುಗಿ ಪೊಯಿತ್. ಚಮ್ಮ ಮನಿಸಮ್ಮಾರ್ ಅಗ ಕಲಇಶೋಂಡುಟ್ಟು ಗತಿ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಸಾಲೆಲ್ ಆಶ್ರಯ ಪಡಇರ್. ಸರಕಾರ ಇಂಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಎತ್ತಬಾಟಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಅರಿ-ಸಾಮಾನ್, ಎಡ-ಕಲ, ತುನಿ-ಮುರಿ, ಸಾಬೂನು ಪರಿಹಾರಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಬನ್ನಂತ್. ಅಗ ಬೂನುಟ್ಟು ಆಶ್ರಯ ಇಲ್ಲಾಂಟಾಯಂಕ್ ಸರಕಾರ ರಾಯತ್ತೊ ವಯರತ್ತೊ ಗುಡ್ಡೆ ಕರ್ಗಾರ್, ಜೋಕಟ್ಟಿ ಶಾಂತಿಗುಡ್ಡೆಲ್ ಪಕ್ಕ ಕೊಡ್ತು. ಅಪ್ಪ ಇಬ್ರಾಯಿ ಹಾಜಾರ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ರೊ ಅದ್ಭಕ್ಷ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಜೋಕಟ್ಟಿರೊ ಕೊಡುಗೆ

ಜೋಕಟ್ಟಿಗ್ ಕೀರ್ತಿ ತನ್ನೊ ಚಮ್ಮ ಮಹನಿಯಮಾರ್ ಇನ್ನಾರ್. ಅದ್‌ಲ್ ಮುಖ್ಯಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಟಿ.ಕೆ. ಮಹಮೂದ್. ಇಯೆಲ್ ತೋಕೂರು ಗ್ರಾಮತ್ತೊ

ಕಲ್ಲರೆಲ್, ಮಹೂಂ ಶೇಖ ಬ್ಯಾರಿಡೊ ಮೋನಾಯಿಟ್ಟ್ ಪರನ್‌ತ್ತಾ. ಇಯೆಲ್ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಸಾಹಿತಿ ಪಿನ್ನೆ ವಾಗ್ಗಿ ಶಿರಸಿರೊ ಪ್ರಕಟ ಆಯೋಂಟಿನ್ನೊ 'ಸಮಾಜವಾಣಿ' ಚೆಲ್ಲೊ ಪೇಪರ್‌ರೊ ಸಂಪಾದಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಇಯೆಲ್ ನೈಚಿಂತ್. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡೊ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿರೊ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡೊ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ರೊ ಅದ್ಭಕ್ಷ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಇಯೆಲ್ ಮೆರೆಇಂತ್. ಇದೇ ಪೋಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತಲ್, ರಾಜಕೀಯತ್ತಲ್, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಲ್ ಜೋಕಟ್ಟಿರೊ ಚಮ್ಮ ಆಲ್ಮಾರ್ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟತ್ತಲ್, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟತ್ತಲ್ ಪೇರಡ್ಡಬ ಉಲ್ಲಾರ್. ದೇಶತ್ತೊ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಲ್, ಫಾರಿನ್‌ಲ್ ಜೋಕಟ್ಟಿರಜ ನೈಚೋಂಟು ಜೋಕಟ್ಟಿರೊ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ್ ತಂಡದೇ ಆಯೊ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಡ್ತೋಂಟುಲ್ಲಾರ್.

ಟಿ.ಎ. ಆಲಿಯಬ್ಬ
ಜೊಣಟ್ಟೆ ಈ ಬೂಕುಲು
ತಂಡೊ ಬಾಲ್ವತ್ತೆ
ನೆನಪಾಕ್ ರ್. ಪುದಿಯೊ
ತಲೆಮಾರ್ ಗ್ ಪಲಯೊ
ಬ್ಯಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಗುರ್ತ
ಆಕಿ ಕೊಡ್ತರು. ಪಂಡ್
ಬ್ಯಾರಿಜಲೊ ಮಂಜಾಲ,
ಸುನ್ನತ್, ಆಪ್ತೊ
ಮಂಜಾಲ ಪಿನ್ನೆ ಬ್ಯಾರೆಲ್ಲ
ಲೆಸ್ ಜ ಎಜನೆ-ಎತ್ತರೆ
ಗೌಜಿಲ್

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಮಾಯಿಟ್ತ್
ವೈಭವತ್ತೊಡು ಕೂಡೆ
ನಡನೋಂಟಿಂತ್
ಚೆಲ್ವದಾರೆ ತೆಂಪಾಟ್ ರ್.
ತಂಡೊ ಎಲ್ಲ ನೆನಪುಜಲೆ
ಈ ಬೂಕುರೊ ಮೂಲಕ
ನಜಲೊ ಎದ್ ರ್
ತೊರನ್ ಬೈಕ್ ರೊ
ಇಯೆಲ್ ನಜಲೆ
ಸುಮಾರ್ 50-60
ವರ್ಸೆಗ್ ಪೆರೊವು
ಕೂಟಯೊಂಪೋಯಿಟ್ತ್
ಒರು ಬ್ಯಾರಮೇ
ದುನಿಯಾವುರೊ
ನಡೂಲು ನಿಪ್ಪಾಟ್ ರ್.
ರೋಮಾಂಚನ ಆಕ್ ರ್.

ಎಂ.ಬಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹ್ಮಾನ್

